ANUL XXII - Nr. 3 FEBRUARIE - MARTIE 1977

Carpații

Depósito legal: M. 8.137-1958.

Director: Aron Cotrus † REVISTA DE CULTURA SI ACTIUNE ROMANEASCA IN EXIL Redactor: Traian Popescu

IN LOC DE RASBUNARE

de Rene Al. de Flers

DUPĂ ce ungurii au părăsit malurile Amurului impreună cu hoardele lui Atila, s'au stabilit in câmpia panonică devenind vecinii românilor, un popor statornic, care au fost părăsiţi aici de către romani şi pe care ei vroiau să-i gonească din locurile lor de obârşie. Si totuşi ungurii n'au fost in stare timp de un mileniu să înţeleagă caracterul şi bunătatea acestor opincari ba din contră au incercat să-i distrugă ca popor şi naţiune. In şovinismul lor fanatic au uitat că tocmai trupele militare ale acestor opincari i-au eliberat de teroarea sovietică a lui Bela Kun. Ei au uitat că aceşti ţărani şi ciobani, car n'aveau nici cisme şi nici bocanci ci numai cu opincile luate de acasă cu care au mărşăluit impotriva bandelor lui Bela Kun, au dovedit o atitudine mai mult decât demnă şi corectă faţă de populaţia civilă ungară. Ei au uitat că aceşti ţărani şi ciobani care au intrat in ţara lor pentru a izgoni pe Bela Kun, nu s'au gândit nici-o clipă să se răzbune impotriva unui popor care ii ura şi care i-au injosit sute de ani. Si totuşi imi este imposibil să cred că ei au uitat palma usturătoare pe care le-a dat-o un «bocskoros» zdrenţuit şi obosit după marşul făcut intru eliberarea lor. Nu-mi pot inchipui că ei au uitat opinca găurită care işi flutura nojiţele peste drapelul unguresc inălţat deasupra parlamentului ungur, sau... poate?!

Intr'o după amiază imediat ce trupele româneşti intraseră in Budapesta, un sergent şi un soldat au primit ordin să coboare drapelul unguresc de pe parlament. Rezultatul a fost... opinca găurită a soldatului care a fost legată deasupra drapelului unguresc... Ce ar fi putut oare fi mai dureros?

Un profesor universitar ungur care fusese martor ocular al acestui act ironic şi dureros, declară: «Mă doare până in fundul inimii şi totuşi trebue să recunosc inteligenţa acestui "bocskoros" care ne-a dovedit superioritatea şi ironia sa faţă de caracterul nostru...». Ce ar fi putt fi mai dureros pentru acest popor mândru, originar de pe malurile Amurului, decât acest gest ironic al soldatului român?! In felul său el a arătat ungurilor ce simte acest popor de opincari, fără a se gândi la o răzbunare personală şi crudă, o răzbunare pe care sute de ani a fost dorită impotriva asupritorilor. Si totuşi răzbunarea n'a fost luată, dar ungurii uită mult prea repede, sau... e posibil că nu?!!!

★ ★ ★

Nachdem die Ungarn die Ufer des Amurs zusammen mit Attila's Schergen verlassen haben, haben sie sich in der panonischen Ebene niederlassen wo sie die Nachbarn der Rumänen geworden sind, ein ansässiges von den Römer zurückgelassenes Volk, das sie aus ihrem Stammsitz vertreiben wollten. Doch die Ungarn sind nicht einmal innerhalb einer tausendjährigen Zeit imstande geweser den Charakter und die Güte dieser Opankenträger zu verstehen, im Gegenteil sie wollten diese Opankenträger als Volk und Nation verschwinden lassen. In ihrem fanatischen Chauvinismus haben sie vergessen, dass eben die militärischen Truppen dieser Opankenträger sie von Bela Kun's Sowjet-Terror befreit haben. Sie haben vergessen, dass diese rumänischen Bauern und Hirten die keine Stiefel oder Schuhe besassen sondern mit ihren selbstgemachten Opanken, die sie von zuhause mitnahmen und gegen Bela

After the Hungarians together with Attila's hordes abandoned the shores of the Amur River, they settled on the Panonic Plain. They became neighbors of the Romanians, and indigenous people who had been left behind by the Romans. The Hungarians would have prefered to drive them out of their ancestral home. Even after a thousand years of oppresion against these people the Hungarians were unable to understand the character and kindness of them. They attempted to do just the opposite — they wanted to eliminate this nation of home made "sandal wearers". In their fanatic chauvinism, the Hungarians have forgotten that it was exactly those troops of peasant sandal-wearers who rescued them from Bela Kun's Soviet terror. They have forgotten that these peasants and shepherds, who were not even able to count boots and shoes among their possessions, had marched for them against Bela Kun's

Abandonando las orillas del Amu Daria, junto con los restos de las hordas de Atila, los húngaros se establecieron en la llanura panónica, llegando a ser vecinos de los rumanos, un pueblo estable, formado aquí por los daco-romanos y a quienes quisieron arrojar de la tierra de sus antepasados. Y, sin embargo, a pesar de la convivencia que duró casi un milenio, los húngaros no fueron capaces de comprender el carácter y la bondad de estos "abarqueros", sino que intentaron tiranizarlos siglo tras siglo, destrozarlos como pueblo y nación.

En su fanático chovinismo, cuando el Dictado de Viena de 1940, olvidaron que en 1919 precisamente las tropas de los "abarqueros" habían sido las que los liberaron del terror soviético de Bela Kun. Olvidaron también que estos campesinos y pastores que calzaban abarcas, como sus antepasados dacios, abandonaron sus hogares y emprendieron la marcha para en-

Kun's Scharen marschierten, eine mehr als würdige und korrekte Haltung gegenüber der urgarischen Zivilbevölkerung zeigten. Sie haben vergessen, dass diese Bauern und Hirten die in ihr Land eindrangen um Bela Kun zu vertreiben keine einzige Minute an Rache gegenüber ein Volk das sie hasste und jahrhundertelang erniedrigte hatte, dachten. Trotzdem kann ich mir schwer denken, dassa sie den schimerzhaftesten Schlag den ein zerrissener und von dem Marsch für ihre Befreiung ermüdeter "bocskoros" ihnen gab, vergessen haben. Ich kann es einfach nicht glauben, dass sie diese durchlöcherte Opanke die mit flatternden Schnürsenkeln über die ungarische Flagge gebunden und auf dem ungarischen Parlament gehisst war, vergessen konnten, oder... och?!!!

An einem Nachmittag, gleich nachdem die rumänischen Truppen in Budapest einmarschierten, haben ein Unteroffizier und ein Soldat den Befehl erhalten die ungarische Flagge von dem Parlamentsgebäude herunted zu holen. Endergebnis war... die durchlöcherte Opanke des Soldaten die über die ungarische Flagge gebunden wurde... Was hätte noch schmershafter sein können?

Ein ungarischer Universitätsprofessor der Augenzeuge dieses ironischen und schmerzhaften Akt war, sagte: "Es tut mir bis im tiefsten Herzen weh und trotzdem muss ich die Intelligenz diesem "bocskoros" der seine Uberlegenheit und Ironie gegenüber unseren Charakter zeigte, anerkennen...". Was hätte doch schmerzhafter für dieses stolze Volk das von den Ufern des Amurs kam als diese ironischen Geste eines rumänischen Soldaten sein können? Auf seine Arte zeigte er den Ungarn wie das Volk der Opankenträgen fühlt, ohne an persönliche und grausame Rache zu denken, an eine Rache die man vielleicht Jahrhunderte lang gegenüber dem Unterdrücker fühlte. Trotzdem, die Rache kam nicht, aber die Ungarn vergessen viel zu schnell, oder... doch nicht?!!!

forces wearing their own homemade footwork. At that time they had a more than dignifield and correct attitude toward the Hungarian civilian population. The Hungarians have also forgotten that these same peasants and shepherds were never able to take revenge against the nation which had hated and humiliated them for centuries. They had come into Hungary only in order to drive out Bela Kun.

However, despite what the Hungarians may say, I can hardly believe that they were able to forget that most painful slap received from a ragged "bocskoros" who was most certainly tired enough from his march done for *their* liberation. There is not the slightest doubt that they have forgotte that peasant's sandal, its laces streaming in the wind, hoisted *above* the Hungarian flag waving over the Hungarian Parliament. Or could that be possible!?

One afternoon shortly after the Romanian troops entered Budapest, a noncommissioned officer and a foot soldier were given orders to take down the Hungarian flag from the parliament building. But instead they bound up a peasant's sandal to the rope and hoisted it up above the Hungarian flag. What could be more insulting! A Hungarian university professor who was an eye witness to that ironic act has said, "That pains me to the heart, but I cannot but acknowledge the intelligence of this "bocskoros" who ironically demonstrated the superiority of his people over our character...". What could be more painful for this proud people from the shores of the Amur River than that sarcastic gesture of the Romanian soldier?! In his way he wanted to point out to the Hungarians how his people felt — without indulging in cruel and personal revenge, a resentment they had perhaps harbored against their oppressors for centuries. In spite of that, the vengeance was not carried out and the Hungarians have forgotten everything perhaps not?

frentarse con las hordas de Bela Kun, mostrando una actitud digna y humana hacia lo población civil húngara. Tampoco se acordaron de que estos hombres sencillos que entraron en su país para arrojar a Bela Kun no pensaron ni un momento en vengarse en contra de un pueblo que les había odiado y que les había humillado siglos enteros. Los "bocskoros" (abarqueros) se contentaron con sólo un gesto de desprecio contra los opresores, el de atar una abarca agujereada sobre la bandera magiar en el mártil del Parlamento húngaro, y cuyos cordones ondeaban golpeando con el viento la bandera opresora, es decir, el orgullo de la raza magiar.

"En una tarde, momentos después de la entraad de las tropas rumanas en Budapest, un soldado y un sargento recibieron la orden de bajar la bandera húngara del Parlamento. El soldado rumano, el "bocskoro" vencedor, se sacó la abarca agujereada a causa de la larga marcha hacia Budpest y la ató encima de la bandera húngara: simbólica paliza para siglos de sufrimientos y humillaciones", cuenta el cronicario de los hechos.

Un catedrático húngaro, testigo ocular de la ironía de tan doloroso acto, declaró: "Se me parte el alma y, sin embargo, no me queda más remedio que reconocer la inteligencia de este "bocskoro" que supo demostrar de forma tan irónica su superioridad frente a nuestro carácter...".

Nada más doloroso para este pueblo orgulloso, originario de las orillas del rio Amu Daria, que la ironía del gesto del soldado rumano. A su manera, este rumano supo enseñar a los húngaros, con su irónico gesto, lo que sentía su pueblo, el pueblo de los "abarqueros", en contra de sus opresores. No hubo venganza y esto enloqueció en 1940 a los húngaros, que nunca comprendieron el alma de sus vecinos rumanos.

RENE AL. DE FLERS
Journalist

L'AFAIRE DES FAUX BILLETS

Par Bertrand de JOUVENEL

CE pays qui se soutient par un miracle au milieu de voisins hostiles, manque de sombrer dans une de ces affaires scandaleuses comme il en éclate souvent dans les vieilles familles aristocratiques.

Au mois de décembre 1925, la police hollandaise arrête trois Hongrois, porteurs de faux billets de Banque français pour une valeur de 7 millions et demi. L'affaire fait un bruit énorme car on est à l'époque où le franc trébuche de chute en chute, et notre opinion publique est prompte à expliquer ces désastreuses glissades par l'action des faux monnayeurs.

Le Parquet d'Amsterdam fait avouer aux trois Hongrois qu'ils sont liés avec le chef de la Police de Budapest, le Dr. Nadosy. Voilà une nouvelle trop sensationnelle pour que la presse du monde entier ne s'en empare point. Les reporters français, anglais et américains arrivent à Budapest en foule, et ils n'ont point de peine à remonter jusqu'à la source des faux millets, qui n'est autre que l'Institut cartographique de Budapest.

C'est dans cet organisme des plus officiels, aux destinées duquel préside alors le comte Teleki, que le prince Windischgraetz, ancien ministre du Roi Charles, a travaillé lui-même à la confection des faux billets. Les journalistes n'ont pas de peine à découvrir derrière Windischgraetz et Nadosy, qui se sont courageusement dénoncés, la complicité de beaucoup de membres de l'aristocratie hongroise.

Il est manifeste que les faux monnayeurs n'entendaient point se réserver le bénéfice de leurs opérations, mais voulaient financer des associations patriotiques. La presse étrangère, en particulier les journaux tchèques et les organes français de gauche accusent le gouvernement hongrois d'avoir été parfaitement au courant des opérations de Windischgraetz, et, le 29 décembre, un représentant de la Sûreté française et un envoyé de la Banque de France arrivent à Budapest pour participer aux recherches, ce qui déclenche une tempête de protestations dans les milieux nationalistes hongrois.

Avec leur concours il est établi que Windischgraetz travaille à la fabrication de faux billets depuis plus d'un an, à l'Institut Cartographique, qu'il en a été gravé pour une valeur de plus de 25 millions, qu'ils étaient entreposés chez l'evêque aumônier Zadravetz, puis au palais du prince Windischgraetz, et finalement dans les locaux de l'Union nationale des sociétés, où les billets furent comptés et examinés avec soin. Huit cent mille billets, choisis parmi les plus reussis furent remis aux fins d'écoulement à l'étranger, à Amsterdam, La Haye, Copenhague, Stockholm, Varsovie et Milan, à six émissaires qui durent prêter serment entre les mains de l'évêque. Le chef de la police, Nadosy, avait fourni aux émissaires des passeports roumains fabriqués par ses soins. En outre, l'un d'eux avait obtenu du Ministère des Affaires étrangères un passeport de courrier diplomatique. L'instruction établit que quantité de notables étaient au courant de l'affaire, et que notamment le directeur de la Caisse d'épargne po;tale, consulté par Windischgraetz, avait communiqué ce qu'il savait de l'affaire au comte Bethlen, Président du Conseil.

Un tel acte d'accusation devait faire la joie de tous les ennemis du régime réactionnaire hongrois. Briand cependant, à la Chambre des Députés, minimisa l'affaire, tâchant de faire sentir à ses interpellateurs que c'était l'acte de désespoir de patriotes qui ne savaient plus de quel côte se tourner. Ils allaient bientôt se tourner vers l'Italie.

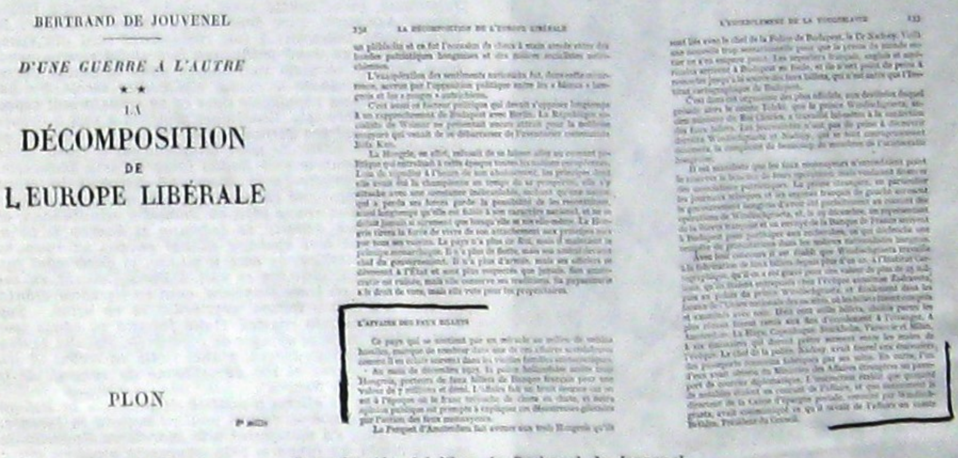
BERTRAND DE JOUVENEL

D'UNE GUERRE A L'AUTRE

★★

LA

DÉCOMPOSITION

DE

L'EUROPE LIBÉRALE

PLON

Reproducción del libro de Bertrand de Jouvenel.

El asunto de los billetes falsos

por Bertrand de JOUVENEL

ESTE país (Hungría), que se mantiene milagrosamente en medio de unos vecinos hostiles, está a punto de hundirse por uno de estos negocios sucios, que a veces suelen estallar en las viejas familias "aristocráticas" (las comillas son nuestras).

En diciembre de 1925, la Policía holandesa detiene a tres húngaros traficantes de billetes falsos del Banco francés, por valor de siete millones y medio de francos. El asunto provoca un enorme escándalo, ya que en este momento la situación del franco iba de mal en peor, y nuestra opinión pública se precipitó a explicar esta desastrosa caída de la moneda, alegando las maniobras de los falsificadores.

El Tribunal de Orden Público de Amsterdam obtiene la confesión de los tres húngaros, que declararon hallarse a las órdenes del jefe de la Policía de Budapest, el doctor Nadosy. La noticia es demasiado sensacional para que la prensa del mundo entero la deje escapar. Los reporteros franceses, ingleses y americanos invaden Budapest, y no encuentran dificultad alguna para llegar al manantial de los billetes falsos: el Instituto Cartográfico de Budapest.

En este oficialisimo organismo, cuyas riendas se encuentran en las manos del conde Teleki, se descubre que el principe Windischgraetz, ex ministro del rey Carlos, estaba trabajando personalmente en la confección de los billetes falsos. A los periodistas les resulta fácil descubrir detrás de Windischgraetz y Nadosy, que reconocieron su culpa, la complicidad de muchos de los miembros de la aristocracia húngara.

Es evidente que la intención de los falsificadores de monedas no era tanto el beneficio personal, sino más bien financiar sus actuaciones patrióticas. La prensa extranjera, y particularmente los periódicos checos y los órganos franceses de izquierda acusan al Gobierno húngaro de haber estado al corriente de las operaciones de Windischgraetz, y el 29 de diciembre llegan a Budapest para supervisar las investigaciones un representante de la Seguridad francesa y un enviado especial del Banco de Francia, desencadenando una tormenta de protestas por parte de los medios nacionalistas húngaros.

Con su concurso se esclarecen y establecen los hechos siguientes: Windischgraetz estaba trabajando en la fabricación de los billetes falsos en el Instituto Cartográfico de Budapest desde hacia mucho tiempo, habiendo llegado a imprimir por un valor superior a los 25 millones de francos; los billetes estaban depositados en la residencia del obispo tesorero Zadravetz, de donde pasaban posteriormente al palacio del principe Windischgraetz, llegando a parar por último a los locales de la Unión Nacional de Sociedades, donde se procedia a su cuidadosa examinación y cuenta. Ochocientos mil billetes, escogidos entre los mejor logrados, fueron entregados para su próxima colocación, en manos de seis emisarios que prestaron juramento delante del obispo, con destino a los mercados de Amsterdam, La Haya, Copenhague, Estocolmo, Varsovia y Milán. El jefe de la Policía, Nadosy, proporcionó a los emisarios pasaportes rumanos falsos, confeccionados por él mismo. Es más, incluso uno de ellos obtuvo del Ministerio de Asuntos Exteriores húngaro un pasaporte de correo diplomático. La Instrucción del asunto estableció que gran número de personalidades estaban al corriente del escándalo y que el director de la Caja de Ahorros Postal en persona había informado al conde Bethlen, presidente del Consejo, sobre el asunto.

UN DOSAR UITAT

Contele Bethlen, Președintele Guvernului ungar după 1921. Tăinuitorul și patronul falsificatorilor de monedă franceza.

ERA uitat dosarul emisiunii de false monede franceze de către guvernul Ungariei în 1925, spre a sprijini acțiunea revizionismului maghiar. Reluarea în 1976 a aceleiași acțiuni revizioniste, ne obligă să-l scoatem din uitare, spre a liniști o agitație care nu duce la nimic, ca orice politică rezimată pe falsificări dezonorante.

Ungaria — este sensul revoluției maghiare din 1848 deslănțuită de Kossuth — se voise un Stat unitar de 14 milioane de locuitori. Această unitate implica o cultură națională și o limbă maghiară. Ori acest obiectiv politic se isbea de un obstacol: existența unui număr de diferite națiuni care erau ostile predominării maghiare. De aici necesitatea imperioasă de a impune maghiarizarea forțată. Această ideie a fost exprimată într'o formă lapidară: "Ungaria devine maghiară sau nu va mai exista", exprimată în 1867 după Pactul dualist, elaborat în 1848 în negocierile secrete ce se duceau între aristocrația austriacă și cea maghiară.

Firește atât Kossuth cât și Bathayany și-au dat seama că revoluția nu poate isbuti fără ca în prealabil să acorde aceleași drepturi politice și naționalităților conlocuitoare. Le-a acordat dar cu condiția ca Românii, Sârbii, Croații, Slovacii, să accepte onoarea de a fi maghiari, adică să-și lepede graiul, cultura lor națională, anulându-și individualitatea lor etnică în massa maghiară.

Rezultatul a fost spulberarea visului unei mari Ungarii de 14 milioane de locuitori.

Dualismul conceput de Franz Joseph și realizat în 1867 și-a arătat rezultatele în 1918 cu prăbușirea imperiului habsburgic sub asaltul naționalităților. Ungaria a fost redusă la proporțiile firești prin Tratatul de la Trianon. Alunecarea spre bolșevism era operația făcută de Lenin, prin agentul lui, Bela Kun. Ce a însemnat regimul instaurat de Bela Kun a fost descris de Frații Tharaud în cartea "Quand Israel est roi". Prin Bela Kun Lenin își asigura un Stat bolșevizat care putea să înlesnească o revoluție în tot basinul dunărean. Bela Kun a atacat noul Stat Cehoslovacia, realizat de Masaryk, dar a provocat reacțiunea violentă a Americanilor, ca și a lui Clemenceau.

Atunci și-a fixat ofensiva împotriva României, deși Bela Kun izbutise să ralize pe ofițerii maghiari adversari ai regimului bolșevic și să mobilizeze dorința de revanșă a Ungurilor, marea ofensivă s'a sfârșit într'un desastru total. Armata română a ocupat Budapesta și Ungaria, lăsând amiralului Horthy regiunea de la lacul Balaton, pentru refacerea armatei ungare.

Cu venirea la conducerea Italiei a lui Mussolini, s'a inaugurat o politică revisionistă, având ca principal obiectiv Jugoslavia. In ce consta acest obiectiv? Dominația Italiei asupra Adriaticei, care devenea un "Mare Nostrum". Istoric, coasta Dalmației a fost romanizată încă din epoca lui Augustus, ca după prăbușirea imperiului roman, republica Veneției să preia succesiunea până la insula Corfu. Dar aceste dominații în cursul mai multor secole. N'a putut să italenizeze populațiile slave ce au transformat aspectul etnic în Dalmația. Reacțiunea violentă a fost a Croaților, al căror șef era Ștefan Radici. In toate întrunirile pe care acest om politic de mare temperament le ținea, ataca Italia. In Decembrie 1925 Radici făcea această declarație: "Intelegerea Croato-Sârbă înseamnă Balcanii în mâna Slavilor. Ea înseamnă că acest teritoriu nu va fi jocul nimănui... Dacă se spune fățiș că Dalmația este italiana, că Italia este prea departe de Lubliana și Zagreb și că ar trebui să vină mai aproape, atunci eu pot să spun nu poporului italian, pe care îl stimez, ci guvernului fascist... Ascultați, știți voi ce este o Europă nouă? In ora în care Italia va trece frontiera, acea cu adevărat sfântă, pe care a trasat-o Wilson, veți vedea ce va urma... Toți vor porni împotrifa voastră, Italia fascistă va cădea imediat... Dacă Italia se apropie de frontierele Statului nostru, ca să încerce să ne treacă, atunci Italia va trebui să știe că va avea contra ei 100 de milioane de oameni, de la Baltică la Marea Neagra".

Italia căuta să afirme o politică de prestigiu în Balcani și în basinul Dunării, de aici politica inițiată în favoarea Ungariei, care s'a manifestat prin înarmarea Ungariei devenită aliată. In Ianuarie 1928 isbucneste afacerea mitralierelor de la Saint Gothard, postul de frontiera dintre Elvetia și Austria. V ameșii austriaci au constatat că vagoanele ce veneau din Italia cu destinația Ungaria și care erau trecute ca având în ele masini în piese, erau în realitate încărcate cu mitraliere. Era o situație neplăcută pentru Italia, care era unul din semnatarii Tratatului de la Trianon, ce impunea Ungariei obligații de dezarmare, fruniza Budapestei mijloace de violarea tratatul.

Contra cui se înarma Ungaria? Cehoslovacia, Jugoslavia, România, se simțeau în chip egal amenințate. Afacerea a avut ecou la Geneva. Briand a încercat să determine Jugoslavia să potolească diferendul cu Italia, ratificând convențiile de la Nettuno, negociate în 1924 de Nintici. Aceste convenții acordau Italiei un fel de ipotecă asupra coastei dalmate, în unele privinți asemănătoare ipotecei franceze asupra Tunisiei. Supuse ratificarii parlamentului, au avut ca rezultat tragedia din sedinta din 20 Iunie, în care a fost o răfuială sângeroasă între Sârbi și Croați. Radici a fost grav rănit și a decedat la 8 August 1926.

In acest climat international, operația falsificarii de franci francezi a fost acoperita.

O întrebare subzistă: de ce în presa româna nu s'a menționat afacerea falsificării în vederea revizionsmului maghiar?

Vom da explicația necesară în numărul viitor.

CARPATII

UN EXPEDIENTE JURIDICO OLVIDADO

OUVRAGES IMPORTANTS CONSACRÉS AU TRAITÉ DE TRIANON.

PUBLICATIONS EN LANGUE FRANÇAISE.

LADISLAS BUDAY: La Hongrie après le Traité de Trianon. Georges Roustan Editeur. Paris. 1921.
L. BUDAY: Voyage autour de la Hongrie. 1922. Budapest.
COUNT E. CSÁKY: La question ruthène. Paris, 1920. H. Le Soudier.
ALDO DAMI: La Hongrie de Demain. Critiques des Programmes Révisionnistes. André Delpeuch. Editeur 51 rue de Babylone, Paris.
CHARLES DANDELOU: Le Traité de Trianon. Paris. Figuière, 1923.
PIERRE DELATTRE: Les luttes présentes du Catholicisme en Europe Centrale. Paris, Spes. 1930.
F. JEAN DESTIEUX: La paix n'est pas faite. La Petite Entente, Paris, 1922. Bossard.
E. DOUMERGUE: La Paix par la verité. Paris, 1922.
A. EBRAY: La Paix malpropre. Milano, Unitas, 1925.
A. EBRAY: Le chaos danubien. A. Delpeuch. Paris 1929.
F. DE GERANDO: Le Complot Rouge en Ruthénie. Paris, Jouve & Co., Editeurs 15, rue Racin.
A. HLINKA: Cri de détresse adressé au monde civilisé par un pays condamné à mort. Imprimerie Herold, Vienne, 1922.
PROF. DOCTEUR FRANÇOIS JEHLICKA: Une Etape du Calvaire Slovaque. Le Procès Tuka (1929—30). Editions Argo. Paris.
PAUL ET JEAN LEBOURG: Les consciences se réveillent. Paris. Delpeuch. 1930.
A MAGYAR REVIZIÓS LIGA: I. Les minorités hongroises dans les Etats dits successeurs. II. Les données statiques des enclaves homogènes Hongroises et Allemandes dans les Etats dits successeurs. III. La Lettre d'Envoi et les Commissions de Délimitation. IV. Les griefs des minorités dans le Ruszinszkó. V. Le Problème Hongrois. VII. Faits.
VICTOR MARGUERITTE: Appel aux consciences. Paris, 1925. Delpeuch.
EMIL DE NAGY ET M. FENYO: Le Traité de Trianon et ses conséquences. Budapest, 1927.
F. OLAY: Le Théâtre hongrois dans les Etats successeurs 1918—1928. Budapest, Athenaeum. 1930.
PROF. Dr. ADOLPHE PECHÁNY: Ce qu'on enseigne dans les écoles Tchécoslovaques. Budapest, Viktor Hornyánszky.
CHARLES TISSEYRE: Une erreur diplomatique. La Hongrie mutilée. Paris. 1922.
ANTAL ULLEIN: La Nature Juridique des Clauses Territoriales du Traité de Trianon. Paris, A. Pedone. Editeur Libraire de la Cour D'Appel et de L'Ordre des Avocats, 13. rue Soufflot. Paris.
LOUIS VILLAT: Le Rôle de la Hongrie dans la Guerre Polono-Bolchevik de 1920. Editions de la Revue Mondiale, 45. rue Jacob, Paris, 1930.

Publications en langue anglaise.

The Hungarian peace Negotiations. Budapest, 1920.
APPONYI: Justice for Hungary. Longmans, London. 1928.
APPONYI: Hungarian Foreign Policy. London, 1921. Low W. Dawson.
APPONYI: The Peace-Treaty to Hungary. London, 1928. Low W. Dawson & Sons.
L. K. BIRINYI: The Tragedy of Hungary. An Appeal for World Peace. Cleveland, Ohio, U. S. A.
BIRKHILL: Seeds of War. London, Candy, 1923.
BIRMINGHAM: A Wayfarer in Hungary. London, 1925.
CORUIS: Transylvania in 1922. Boston. 1923.
COUNT E. CSÁKY: The Responsibility of the Hungarian Nation in the War. London, 1920. Low. W. Dawson & Sons.
SIR ROBERT DONALD: The Tragedy of Trianon: Hungary's Appeal to Humanity. 1928.
LLOYD GEORGE: Is it Peace? London, 1923.
ALBERT HALÁSZ: The providing of labour of the population of Upper-Hungary under Hungarian and Czech rule. Budapest, 1927.
HUNGARICUS VIATOR: Trianon Treaty and its Consequences. Athenaeum Press, February, Budapest, 1927.
B. JANCSO: Hungary and Roumania. London, 1921. Low. W. Dawson & Sons.
MAGYAR REVIZIÓS LIGA: I. The Hungarian Minorities in the Succession States. — II. Statistical Data of the homogeneous Hungarian and German enclaves in the succession States. — III. The letter of envoy and the delimitation commissions. — IV. The Hungarian Problem. — V. Facts. Horváth Jenő: The Banat.
MICHAEL JUHASZ SR.: Wilson's Principles in Czechoslovak Practice. Homestead, Pa. 1929.
KEYNES: A Revision of the Treaty. London, 1922.
E. ALEXANDER POWELL: The Danger on the Danube. Published by the Century Co. New York—London.
E. ALEXANDER POWELL: Eastern Europe from the Balkans to the Baltic. New-York—London, 1929.
EUGEN PIVANY: The Case of Hungary in the Light of Statements of British and American Statesmen and Authors. Budapest, 1928.
L. SZÁDECZKY: Revision of the Peace. Budapest, 1926.
COUNT PAUL TELEKI: The Evolution of Hungary and its Place in European History. New-York. 1923.
ZSOMBOR DE SZÁSZ: The Minorities in Roumanian Transylvania. London, 1927.

Publications en langue italienne.

GIORGIO BALANYI: Storia della nazione ungherese, Budapest, Acr. Santo Stefano, 1930.
BENCIVENGA: Barriera infrangibili. 1924.
SERGIO DE CESARE: La guardia al Trianon. Napoli, Anacreonte Chiurazzi e Figlio, 1929.
SERGIO DE CESARE: Il problema magiaro. Napoli, Anacreonte Chiurazzi e Figlio, 1929.
GINO CUCCHETTI: Nel cuore dei magiari. Milano, Hoepli.
FERENC ECKHART: Storia della nazione ungherese. Milano, Corbaccio, 1929.
CARLO ANTONIO FERRARIO: Italia e Ungheria. Storia del regno d'Ungheria in relazione con la storia italiana. Milano, Alpes, 1930.
GUGLIELMO FERRERO: La tragedia dell'Europa.
F. FOSSATI: L'Ungheria economica. Pavia, 1929.
RODOLFO MOSCA: L'Ungheria contemporanea. Bologna, Zanichelli.
MAGYAR REVIZIÓS LIGA: I. Le minoranze ungheresi negli Stati successori — II. Dati statistici sugli abitanti magiari e tedeschi degli Stati successori dei comuni in territori linguistici compatti. — III. La lettera accompagnatoria di Millerand e le commissioni per la delimitazione delle frontiere. — IV. La Questione ungherese. — V. Sergio Cesare: La Guardia al Trianon.
RODOLFO MOSCA: La Rutenia, [illegible]. Dalla subordinazione all'autonomia? Milano, Opera italiana Pro Oriente.
E. NAGY—M. FENYO: Trianon e le sue conseguenze. Budapest, 1927.
GIOACCHINO NICOLETTI: Sotto la scure. Milano, Treves, 1928.
F. S. NITTI: L'Europa senza pace. — La decadenza dell'Europa. — La tragedia dell'Europa.
G. M. SANGIORGI: L'Ungheria dalla Repubblica di Karolyi alla Reggenza di Horthy. Bologna, Zanichelli, 1927.
A. DE STEFANI: L'Ungheria senza Re.
ATTILIO TAMARO: La lotta delle razze nell'Europa danubiana.
AGOSTINO NEGROTTO-CAMBIASO: La questione delle minoranze etniche ungheresi. Corvina, Anno VIII (1928).
L'Ungheria. Roma, Istituto per l'Europa Orientale, 1929 (a cura della Società „Mattia Corvino" di Budapest).

Publications en langue allemande.

R. BRUNET: Die Bodenreform und die Rechte der Minderheiten in der tschechoslowakischen Republik. Pilsen, Westböhmische Druckindustrie.
BUDAY: Ungarn nach dem Friedensschluss. Budapest, 1922.
MAGYAR REVIZIÓS LIGA: Das ungarische Problem. — Tatsachen.
ALEXIUS MIROWSZKY: Ein Volk klagt an. H. L. Brönners Druckerei u. Verlag, Frankfurt-M. 1930.
DR. I. POLTERA: Im Lande der Magyaren. Zürich, 1921. Polygraphisches Institut.
F. RIEMER: Die Bodenreform der tschechoslowakischen Republik und die Minderheiten. Friedland i. B. 1925.
LAJOS STEIRER: Ungarns Vergewaltigung. Amalthea-Verlag. Wien, 1929.
J. ZINGARELLI: Der Gross-Balkan. Amalthea-Verlag. Wien, 1927.

Cartes géographiques.

CARTE PHYSIQUE DE LA HONGRIE.
CONTE P. TELEKI: Carte ethnographique de la Hongrie.

Atlas de statistique économique et de géographie économique.

EDVI ILLÉS—ALBERT HALÁSZ: La Hongrie avant et après la Guerre en Cartes de statistique économique. Grill, Budapest, 1926.
ALBERT HALÁSZ: New Central Europe in economical Maps. Grill, Budapest, 1928.

(Reproducidos del libro "Justice pour la Hongria", editado por Pesti Hinlap.)

EL vergonzoso expediente jurídico de la falsificación de la moneda francesa de curso legal, efectuada con el concurso del gobierno húngaro del Conde Bethlen en 1925, bajo el pretexto de sufragar los gastos de la propaganda en "pro" de la revisión del Tratado de Trianon, estuvo enterrado en el olvido del tiempo más de medio siglo.

Nos sorprende que hoy los magiares en su loco chovinismo reactualicen el hecho, por las agitaciones estériles organizadas en los paises americanos contra los rumanos y los demás pueblos del centro europeo, los cuales en Trianon recobraron la libertad que los húngaros les habían robado hacia siglos.

Este escándalo internacional de tan amplias proporciones en su día demostraba claramente las alturas de la loca arrogancia y mala fe de los húngaros, los cuales, contra toda evidencia, no querian resignarse a vivir reducidos a sus tierras ancestrales, siendo ellos mismos los beneficiarios de las consecuencias del mismo tratado que les daba la libertad y les sacaba de la tutela austriaca.

El sentido de la revolución magiar, desencadenada por Kossuth en 1848, era el sueño de crear HUNGRIA un estado unitario de catorce millones de habitantes. Esta unidad implicaba desde luego una cultura y el idioma magiar en todo el territorio. Por eso este fin político estaba lejos de llegar a cumplirse, excepto usando la fuerza, debido a la existencia en el espacio dominado por los húngaros de gran número de habitantes pertenecientes a varias naciones, todas hostiles a la preponderancia magiar.

En 1867, después del pacto dualista elaborado en 1848, en las negociaciones secretas entre la aristocracia austriaca y la húngara, la idea de esta imposibilidad se concretizó en el lema lapidario: "HUNGRIA O LLEGA A SER MAGIAR O DEJARA DE EXISTIR".

Tanto Kossuth como Bathyany se daban cuenta de que la revolución no podria tener éxito sin que previamente se otorgaran los mismos derechos politicos a todas las nacionalidades que convivian en Hungria, y... se les concedieron, pero con la condición que tanto los rumanos, mayoritarios, como los servios, los croatas y los eslovenos aceptasen el "honor" de ser magiares, es decir, renunciar de una vez para siempre al idioma ancestral, a la cultura propia, al individualismo étnico y desapareciendo en la masa húngara.

El resultado, bien entendido, fue el aniquilamiento del sueño de una HUNGRIA GRANDE de 14 millones de habitantes.

El dualismo concebido por el emperador Franz Joseph y realizado con Hungria en 1867 mostró la imposibilidad de ser viable en 1918, cuando el imperio habsbúrgico se desplomó frente al asalto de las nacionalidades componentes.

Hungria quedó reducida por el Tratado de Trianon al espacio y las proporciones de las tierras de sus antepasados y el deslizamiento hacia el bolchevismo fue la obra de Lenin con la ayuda de su agente Bela Kun, judio húngaro.

Lo que estuvo el régimen instaurado por Bela Kun ha sido descrito por los hermanos Tharaud en el libro "Cuando Israel es rey".

Con Bela Kun, Lenin se aseguraba de un estado bolchevique, capaz de fomentar una revolución marxista en todo el espacio danubiano.

Empezó atacando el nuevo estado checoslovaco realizado por Massaryck, pero la violenta reacción de los americanos y de Clemenceau le obligó a detenerse.

Cambió de rumbo y se lanzó contra los rumanos.

A pesar que Bela Kun habia logrado convencer y asociar a la lucha a los antiguos oficiales magiares antibolcheviques y habia movilizado el chovinista deseo de revancha de todos los húngaros, la gran ofensiva de ellos acabó en un desastre total.

Los rumanos vencedores ocuparon Budapest y Hungria, dejando al almirante Horthy una pequeña franja de terreno a lo largo del lago Balaton para darle la posibilidad de reorganizar el ejército nacional húngaro.

Con la llegada de Mussolini al poder en Italia se inauguró la politica revisionista húngara, fijando como primer objetivo Yugoslavia.

¿En que constaba este objetivo?

La dominación italiana del Adriático lo transformaba en un pequeño "Mare Nostrum". Históricamente la costa de Dalmacia fue romanizada desde la época de Augustus,

asi que después de la caida del Imperio Romano la República de Venecia se constituyó en la sucesora, dominando el mar hasta las costas de la isla de Corfu.

Pero esta dominación a través de siglos no logró italianizar las poblaciones eslavas que transformaban el aspecto étnico en Dalmacia.

Los croatas, cuyo jefe era Stefan Radici, reaccionaron violentamente. En todas las reuniones convocadas por este hombre politico de gran temperamento atacaba a Italia. En 1925 Radici hizo la siguiente declaración: "El acuerdo croata-servio quiere decir que los Balcanes están en manos eslavas y que este territorio no será el juego de nadie. Si se afirma libremente que la Dalmacia es italiana, que Italia está demasiado lejos de Lubliana y Zagreb y que es necesario que estos territorios se sientan más cercanos a Italia, yo voy a decir, no al pueblo italiano, que estimo, sino al gobierno fascista... Escuchad, ¿sabéis vosotros lo que es una Europa nueva? En el momento que Italia se atreve a pasar nuestra frontera, que verdaderamente es santa, la ha sido designada por Wilson, veréis lo que seguirá. Todo el pueblo se levantará contra vosotros. La Italia fascista caerá en seguida, y si a pesar de eso Italia intenta pasar nuestras fronteras, 100 millones de hombres, desde el Báltico hasta el mar Negro, se opondrán a vosotros".

Italia buscaba afirmar una politica de prestigio en los Balcanes y en la cuenca danubiana, lo que explica la politica iniciada en favor de los húngaros, y puesta de manifiesto por la acción de armar a Hungria, transformada en pais aliado.

En enero de 1928 estalla el asunto de las ametralladoras de San Gotardo, puesto fronterizo con Austria. Los aduaneros austriacos descubrieron que los vagones enviados desde Italia con destino a Hungria, los cuales figuraban en los papeles de transporte como piezas de recambio para maquinaria, estaban en realidad cargados con ametralladoras.

Una situación desagradable para Italia, que figuraba como signataria del Tratado de Trianón, que prescribia el desarme de Hungria y que ahora aparecia como suministradora de medios bélicos a Budapest que permitirian violar el tratado.

¿Contra quién se armaba Hungria?

Tanto Checoslovaquia como Yugoslavia y Rumania estaban de la misma manera amenazadas. El asunto ha tenido un tremendo eco en Ginebra, en la Sociedad de las Naciones.

Para amortiguar las diferencias con Italia, Briand intentó convencer a Yugoslavia, ratificando las convenciones de Nettuno, negociadas en 1924 por Nintici.

Estas convenciones han reconocido a Italia una especie de hipoteca sobre la costa dalmática, semejante en algunos aspectos con las hipotecas francesas sobre Tunicia.

Presentado el proyecto a la ratificación del parlamento, estalló el escándalo del dia 20 de junio con enfrentamientos sangrientos entre servios y croatas. Radici fue gravemente herido y murió el 8 de agosto de 1928.

En este clima internacional, la operación de falsificación húngara de los francos franceses quedó olvidada.

Pero subsiste una pregunta: ¿por qué la prensa rumana de la época no mencionó nada sobre el asunto de la falsificación húngara con el fin de apoyar el revisionismo magiar?

Intentaremos explicarlo en el próximo número.

CARPATII

TRANSILVANIA ROMANEASCA

UNGARIA BARBARA

de N. S. GOVORA

DUPA cât se pare, afirmaţiile cronicarilor acelor vremuri, sunt exacte atunci când afirmă că Ungurii au cauzat distrugeri mult mai teribile, decât Normanzii sau Arabii. Atât la Scandinavi cât şi la Musulmani nu se intâlnesc crime care să poată fi comparate cu acelea de care vorbesc Analele Fulda pentru anul 894: Ungurii ucideau bărbaţi de orice vârstă şi femei bătrâne, şi luau cu ei ca pe nişte vite femelle tinere din Saxonia, pentru a-şi satisface cu ele instinctele primitive. La fel au distrus întreaga Panonie, şi acolo a avut loc în anul 906, cunoscutul fapt, al târîrii după ei a femeilor goale, legate una de alta cu cozile lor de păr. Face impresia unui val de atacuri deslănţuit de un popor *totalmente* barbar, care ajuns la o lume necunoscută de el, lăsa frâu liber celor mai josnice instincte." Rândurile acestea nu sunt scrise de un "Valah" şi nici de un provalah. Ele se găsesc în cartea "La alta edad media", p. 18, de Jan Dhondt, profesor la Universitatea din Gand şi fost rector al Universităţii din Elisabehville.

In aceste rânduri se vorbeşte de faptele "civilizate" săvârşite de Unguri în Europa apuseană şi în Panonia. Nu ni se spune cum s'au comportat în Transilvania. Aceasta desigur pentrucă în Transilvania nu existau cronicari care să consemneze pentru posteritate actele "civilizate" comise de ultimii năvălitori asiatici. Poate exista o cât de vagă presupunere că s'au comportat altfel în Transilvania?

Ar putea totuşi cineva să obiecteze că acestea sunt fapte mult prea îndepărtate şi nu se poate imputa unui popor în secolul al XX-lea ce au săvârşit strămoşii lui cu o mie de ani înainte.

Şi totuşi, în ziarul "Pesti Hirlap" la 15 Aprilie 1932, se scria: "Dacă noi Ungurii reocupăm ţara, naţionalităţile vor trebui să se acomodeze situaţiei. Şi acestea se vor acomoda în primele 24 de ore. Nu vom reînnoi slăbiciunile Ungurilor de altădată. Dacoromanii vor trebui să dispară de pe acest teritoriu". Şi s'au ţinut de cuvânt, şi încă, cu vârf şi îndesat.

Prin Diktatul de la Viena de la sfârşitul lui August 1940, se retroceda Ungariei partea de Nord a Ardealului, cu o populaţie de 1.400.000 de Români şi 900.000 de Unguri. Valahii au rămas în majoritatea lor pe loc, pe pământul care era al lor, pe acelaşi pământ pe care nu-l părăsiseră nici cu 1.000 de ani înainte, când venise peste ei poporul "totalmente barbar", condus de Tuhutun.

S'ar fi putut crede că nu se va întâmpla nimic, sau aproape nimic, deoarece ocuparea, conform convenţiei, impuse dar oricum semnate, trebuia să se facă de armata ungurească şi era de presupus că o armată în secolul XX e civilizată şi mai ales, ocuparea se făcea la rece, fără să se primească nici un foc din faţă, care să producă pierderea sângelui rece şi a raţiunii. Şi această armată "civilizată" a administrat terenul retrocedat până la 9 Decembrie 1940, deci 100 de zile. Şi în tot acest timp, armată şi populaţia civilă ungurească, ajutată de organizaţiile paramilitare, "Rongyosgárda", "Levente", "Tüzharcosok", etc., au deslănţuit o teroare cu nimic mai prejos celei descrise de Analele Fulda. In acest timp au fost 919 *ucişi*, 771 *schingiuiţi*, 3.373 *bătuţi*, 13.359 *arestaţi*, 12.595 *expulzaţi* iar peste 200.000 au fugit singuri în Ardealul rămas românesc. Adică peste 15 % din populaţie.

In ziua de 9 Septembrie 1940, trupele maghiare intrate în satul Trăsnea din judeţul Sălaj, au deschis imediat foc de puşti, mitraliere, grenade şi... tunuri. Au fost ucişi aproape 100 de persoane, dintre care peste 30 de *femei* şi mulţi *copii sub 12 ani*. Au fost ucişi: Indrieş Todor de 44 de ani, *împuşcat în cap;* Bârjoc Gherasim, 67*ani*, *împuşcat în piept;* Bârjoc *Maria*, 81 *de ani*, *împuşcată în cap;* Bârjoc Gligor, 74 *ani*, *străpuns cu baioneta;* Pop Niculae, 32 ani, *împuşcat în piept; Brumar Niculae, soţia lui Margareta şi copiii lor, Aurica şi Victoria, toţi împuşcaţi;* Gabor Vasi-

(Urmează în pagina 17.)

DAVAI CEAS...

ISTORII ADEVARATE PENTRU UZUL AMERICANILOR

de Pamfil SEICARU

Evident Statele Unite străbat o epocă de gravă deficienţă: absenţa unei autorităţi supreme investită cu puterea de decizie până ce se termină perioada electorală. Rămâne însă politica Senatului, care îşi valorifică puterea prin opoziţia constantă făcută puterii executive. Nu ne este îngăduit să credem că o neaşteptată reacţiune a opiniei publice americane faţă de grava scădere a prestigiului american nu va desmetici pe politicienii americani. Amiralul Gorckov a asăvârşit o eroare scriind: "Azi este sfârşitul superiorităţii puterilor imperiale pe mări şi flota noastră a devenit utilul ideal al penetraţiei ideologice". Este o imprudentă sfidare svârlită Statelor Unite. La fel Rusia sovietică a trâmbiţat întâietatea cursei la lună, ce a mobilizat mândria americană. Şi rezultatul se cunoaşte. Vom asista la o cursă a sporirii potenţialului naval american, sprijinit de unanimitatea opiniei publice americane. Chiar temele folosite în propaganda electorală pentru alegerea viitorului preşedinte, se caracterizează prin apariţia temelor antisovietice, indicaţie fără greş că opinia americană a început să-şi dea seama de ameninţarea sovietică. Ideia zănatecă ce a dominat politica lui Roosevelt şi a continuat până azi, ideie care devenise populară prin propaganda făcută prin presă şi radio că totul se poate aranja prin concesii făcute Rusiei sovietice, a ajuns la scadenţa. Nu-şi dădeau seama politicienii americani de puterea propagandei subversive a ideologiei comuniste. Dacă măruntele preocupări de bucătărie electorală nu realizau pericolul propagandei şi metodelor sovivetice, diplomaţia Statelor Unite avea elemente de o excepţională luciditate, ca de exemplu Kenan. La unele întrebări ce i s'au făcut de Departamentul de Stat în 1947, a redactat un raport. El aprecia că subiectul era "de o aşa importanţă şi urgenţă, ţinând seama de evenimentele recente", că dacă ar trebui luate în considerare concluziile, vor trebui luate, fără amânare, măsurile pentru a le aplica. Documentul Kenan avea 8000 de cuvinte. Valoarea documentului a impresionat pe ataşatul naval american la Moscova, că a trimis un mesaj separat şefului operaţie navale, pentru a recomanda marinei să-l studieze. El aprecia că poporul american, întârziat în tradiţia lui democrată, nu a priceput decât foarte vag "înspăimântătoarea cruzime şi absenţa totală de scrupule a clicii conducătorilor sovietici. Trebuie într'adevăr să simţi la ceafă suflul, pentru a-l măsura la justa lui valoare... Şi el adăoga că dacă cea mai mare parte a documentelor relative la politica rusă, care provin de la Washington, în cursul celor doi sau trei ani precedenţi, pot să facă impresia "prin lărgimea vederilor şi prin logica concluziilor, nu mai puţin par a fi lipsite de convingere", pe scurt, "în raporturile noastre cu Rusia sovietică, noi continuăm să luăm dorinţele noastre, drept realităţi". Dar rezerva domnea încă: nici o campanie nu s'a întreprins pentru a informa publicul, nici pentru a modifica radical "politica noastra". Aparatul rooseveltian era în toate puterile de comandă. Kenan punea astfel problema raporturilor cu Rusia sovietică: "Suntem în prezenţa unei forţe politice, fanatic convinsă că nu poate exista un modus vivendi permanent cu Statele Unite şi că este de dorit şi necesar să rupă echilibrul interior al societăţii noastre, de a distruge felul nostru tradiţional de a trăi, de a săpa autoritatea Statului nostru în lume, "sub sancţiunea de a vedea iremediabil compromisă securitatea puterii sovietice. Această forţă dispune între altele în mod absolut de energiile unuia dintre cele mai mari popoare ale globului şi de resursele teritoriului naţional cel mai bogat al planetei. El dispune de un sistem foarte desvoltat şi cu ramificaţii extrem de vaste, care îi permit să exercite influenţa lui în alte ţări. Insfârşit, el pare, în reacţiile fundamentale, complet inaccesibil consideraţiilor simplei realităţi. Pentru această forţă politică, imensul fond de fapte obiective privind societatea omenească nu este, ca pentru noi, un criteriu care permite să verifice şi să corijeze constant concepţiile noastre, ci o imensă cutie de surprize, în care se aleg arbitrar unele fapte, pentru a confirma o ideie preconceputã. Nu este, trebuie să mărturisesc, un tablou prea vesel. Problema consistă să se ţină piept acestei forţe, problemă indiscutabil cea mai gravă şi mai grea pe care diplomaţia noastră a avut vreodată şi care va avea probabil s'o trateze cândva". "Trebuie, scria Kenan, să facem aşa fel ca opinia noastră publică să fie lămurită bine asupra realităţilor situaţiei ruseşti. Nu ştiu cum să subliniez importanţa. Nimic mai periculos, mai înspăimântător ca necunoscutul. Se poate argumenta că publicând mai multe informaţii asupra dificultăţilor cu Rusia, noi vom avea un efect defavorabil în raporturile noastre cu ea. După părerea mea, este într'adevăr un risc, este unul pe care noi trebuie să avem curajul să-l înfrunttăm şi, cât mai curând, cu atât mai bine". Dar Kenan era de părere că nu era mare lucru de riscat. Ceiace propunea, era, "de a avea curajul şi încrederea în sine", de a ridica la cel mai înalt nivel sănătatea şi vigoarea propriei noastre societăţi, şi să prezentăm globului "o ideie a lumii care dorim să ia formă ,care să fie mult mai pozitivă şi constructivă decât le-a fost prezentată până azi". In rândurile diplomaţiei americane ca şi în rândurile ofiţerilor de înalt grad care au luat contact cu Ruşii, reacţiile erau aceleaşi în contrast cu culoarea roză, aproape idilică, prezentată de propaganda oficială americană, nu numai în timpul războiului, ci multă vreme şi după moartea lui Roosevelt.

A existat un mit Roosevelt care încă, fireşte într'o mai mică măsură, continuă să existe, alterând o lucidă judecată asupra realităţii sovietice. Helsinki a însemnat ultima consecinţă a politicii iniţiate de Roosevelt, în Iunie 1941. Dacă am asemăna Helsinki cu München, Angola ar reprezenta echivalentul intrării lui Hitler în Praga, spulberând iluzia concesiilor care asigură pacea, când de fapt încuraja cutezarea celui care inconştient făcea jocul Rusiei sovietice şi pregătea frenetic dezastrul Germaniei.

Pot să-şi continuie politicienii americani jocurile electorale, opinia publică s'a lămurit, măsurând cutremurată scăderea prestigiului american în lume. Unde este autoritatea Statelor Unite din 1939? A fost o acţiune înţeleaptă de a ceda Rusiei sovietice tot ce a pretins, de a fi salvat regimul bolşevic de la prăbuşire, pentru ca Statele Unite să-şi prepare cel mai neînduplecat adversar care ţinteşte la hegemonia planetară? Cetăţenii Statelor Unite au început să vadă chiar în condiţiile lor de viaţă urmările politcei iniţiate de Roosevelt în Iunie 1941. Este oare un bine pentru omenire această proiecţie ameninţătoare a forţei militare ruseşti în continuă creştere, când singura forţă reală capabilă săcurme îndrăznelile, Statele Unite, străbat, dureroasă coincidenţă, cea mai gravă criză de prestigiu în anul în care sărbătoresc două secole de la independenţă?

Pentru lumea liberă Statele Unite sunt o necesitate vitală.

Droga distensiunii nu mai exercită puterea ei adormitoare. Este imperios necesar ca opinia publică americană să-şi regăsească impetoasa ei energie în politica internaţională.

In revista "Le Point" cu data de 16 Februarie 1976, am citit un reportaj intitulat "U. R. S. S.-U. S. A. L'Amérique baisse les bras". Reportajul e semnat Georges Suffert şi este scris cu acea cuceritoare cursivitate a unui talent care ştie să redea situaţii, să treacă dincolo de aparenţe, spre realittăţile care se vor ferite de privirile indiscrete. Anecdota este simbolică. Ea s'a pettrecut la Moscova, cu prilejul ultimei întâlniri Kissinger-Brejnev. Responsabilul suprem al Uniunii Sovietice era, în ziua aceia, de o veselă dispoziţie. Vrea să ştie ce oră este şi întreabă pe Helmut Sonnenfeld, principalul consilier al Secretarului de Stat american. Cel întrebat îşi priveşte ceasul şi răspunde. Ochii lui Brejnev scapără: "Ai ceasornic foarte frumos Sonnenfeld. Sunt sigur că Gromiko este mai puţin favorizat decât dta. Ridică mâna să-ţi văd mai bine ceasul. Vezi Sonnenfeld, ceasornicul lui Gromiko este fără strălucire. Dacă ai fi gentil, i l-ai face cadou pe al dtale. El ţi-l va da pe al său. Nu-i aşa Kissinger că Sonnenfeld trebuie să-i dea ceasul lui lui Gromiko?" O clipă de tăcere. Kissinger priveşte pe Sonnenfeld. Acesta a priceput, detaşează brăţara, şi-i întinde ceasul lui Gromiko, care i-l dă pe al său. Brejnev isbucneşte în râs. "Sonnenfeld este foarte gentil. Sunt sigur că Gromiko se va gândi adesea la el. Iată cum se leagă bune şi solide prietenii. Să trecem acum la lucruri serioase."

Intâmplarea a făcut turul Washingtonului. Toţi adversarii lui Kissinger o colportează. Cei mai numeroşi sunt acei care-l acuză că a cedat în fiecare zi în faţa Uniunii sovietice.

Pentru orice Român, gluma lui Brejnev de a obţine pentru Gromiko ceasul cu brăţară a lui Sonnenfeld, a evocat epoca cea mai teribilă din istoria poporului român din epoca în care armatele ruseşti invadau Moldova şi Valahia, în războaiele pe care le ducea în contra Turciei. Este epoca din Septembrie 1944 până în 1947, când Românii

trăiau sub teroarea a două cuvinte rusești: "Davai ceas", care înseamnă "dă-mi ceasul". Prezența unei armate rusești înseamnă jaf, teroare și crimă. In București pasiunea soldaților ruși a fost la început ceasornicele. Circulau pe străzile principale și acostau pe trecători cu cuvintele "Davai ceas". Nu se știa ce înseamnă, motiv pentru care soldații se înfuriau, luând tăcerea drept împotrivire, scoteau pistolul mitralieră și-l puneau în pieptul victimei. Prin semne o făcea să înțeleagă ce vrea. Docil, cetățeanul își scotea ceasornicul și pleca fericit că a scăpat de amenințarea armei. A obține un ceasornic, nu potolea dorința soldatului rus de a continua să acosteze trecătorii, repetând "Davai ceas". Și își atârnau în feluri fanteziste ceasornicele obținute prin punerea în piept a pistolului. Nu era utilizarea ceasornicului celace-l interesa, era acmularea ca pe niște decorații obținute pe un câmp de luptă. In capitala României erau la diverse clădiri publice ceasornice mari care indicau ora. Pe acelea le râvneau cu mai multă ardoare vânătorii de "Davai ceas". Se minunau bieții Bucureșteni cum izbuteau unii soldați să desprindă aceste ceasornice care îi fascinau. Erau convinși că acestea care sunt mai mari, au o valoare mai mare, dar ambiția era să le poarte la uniforma lor și nu izbuteau să găsească modalitatea. La un ceasornicar de pe Calea Victoriei, a intrat un soldat rus, care aducea pentru a face un schimb, o pendulă. Firește a vorbit în rusește și între alte cuvinte, revenea fatidicul "Davai ceas". Ceasornicarul nu înțelegea, soldatul cu pendula dădea semne de enervare. Noroc că a intrat un client care știa suficiente cuvinte rusești, ca să explice patronului magazinului, că vrea un schimb. Intreba câte ceasornice îi dă în schimb pentru pendulă. Insfârșit i-a dat trei ceasornice cu brățară. Clientul cu pistol mitralieră era mulțumit de afacere, dar în momentul în care voia să plece, a văzut un ceas deșteptător care l-a ispitit. Era un ceas ordinar și negustorul a fost fericit să-i satisfacă și această dorință. Și-a scos din buzunar un lănțișor, și-a atârnat de gât ceasornicul deșteptător, a lăsat pendula și a plecat fericit. Negustorul a înțeles că nu avea altă soluție decât să tragă obloanele, ca să scape de clienți cu "Davai ceas" și pistol mitralieră. Clientul care-i tălmăcise ce vrea rusul, a ieșit și el. Spre marea lui uimire a asistat la o scenă care era comică.

Soldattul rus era încântat de operație, își prinsese de piept ceasornicele cu brățară de metal și mai ales era mândru de ceasornicul deșteptător care îi atârna de gât. La un moment, ceasornicul a început să sune, punând la mare nedumerire pe soldatul rus, care nu știa cum să potolească ceasul deșteptător. L-a scos de la gât, l-a sguduit, dar afurisitul continua să sune tot mai insistent. Ce se va fi petrecut în capul lui, nimeni nu putea să-și dea seama când a pus în aplicare decizia, a trântit pe trotuar ceasul deșteptător care continua să sune, a scos pistolul mitralieră și l-a descărcat în ceasul rebel. Când sunetul a încetat, a isbit cu bocancul ceasornicul sfărâmat de gloanțe ca și când lovea în cadavrul unui vrăjmaș doborît. Și a pornit mai departe, fericit de ispravă.

"Davai ceas" era numai o parte din operațiile pe care le întreprindea individual, fiecare soldat rus. Poliția militară a armatei de ocupație nu funcționa pentru a frâna cât de cât acest banditism care teroriza capitala României. Autoritățile au indicat un număr de telefon, la care cetățeanul, care se pomenea în casă cu un asemenea musafir nepoftit, putea să cheme ca să-i vină în ajutor patrule ale poliției civile. Dar nu totdeauna se putea folosi telefonul, fiindcă amenințarea pistolului îl îngheța. A suprima pe cineva care îndrăznea să reziste, era o operație de o clipă, cu atât mai liber s'o execute, cu cât se știa că nu poate fi denunțat. Autoritățile militare rusești considerau plângerea unui cetățean drept o insultă adresată armatei sovietice, cu riscurile inerente. A prăda era un drept al soldatului rus, într'o țară ocupată ca și într'o țară aliată. Reacțiunea s'a produs sub formă unei reviste în care rolul principal îl interpreta un actor de comedie foarte popular, Constantin Tănase.

Când a intrat în scenă, era acoperit de ceasornice pe piept, pe mânicile hainei, și la gât avea atârnat un ceasornic deșteptător. Apariția pe scenă a deslănțuit un ropot de aplauze. Când s'a potolit entusiasmul, Tănase a început să cânte un cuplet foarte bine potrivit situației:

"Rău era cu der, die, das,
Dar mai rău, cu Davai ceas.
Davai ceas, davai moșie,
Harașo tovărășie".

Și cupletele se succedau urmate de aplauze care păreau palme pe obrajii nevăzuți ai amatorilor de pradă. Au fost doar câteva reprezentații, actorul a fost arestat de autoritățile militare rusești.

"Ai un ceasornic foarte frumos, Sonnenfeld. Eu sunt sigur că Gromiko este mai puțin favorizat decât dta. Ridică mâna să văd ceasornicul dtale. Vezi Sonnenfeld, ceasornicul lui Gromiko este fără strălucire. Dacă ai gentil, i l-ai face cadou pe al dtale". Delicat și pedagogic, Breznev făcea aceiași operație ca și amatorii de ceasornice prevăzuți cu pistoale mitralieră, care somau simplu și brutal: Davai ceas. Ne contestat, Brejnev este o inteligență fină, mânuind cu artă ironia și ideia de a invita pe Sonnenfeld de a-și de ceasul cu brățară, necontestat de mare valoare, a avut o intenție care se ascunde sub o glumă oarecum camaraderească. Voia să marcheze nivelul, vai așa de scăzut, al reprezentării Statelor Unite, după șapte ani de activitate ai "magului" diplomației americane. Milioane de kilometri făcute în diferite puncte ale globului, o campanie de publicitate sgomotoasă, cea mai sgomotoasă, a presei americane și europene, ca să se ajungă la această scenă simbolică, concepută de Brejnev cu o rafinată artă de nuanțare, fără să arate că are o cât de vagă intenție de a ofensa. Dar "Davai ceas" a fost rostit, ca o glumă prietenească. De la brutalitatea lui Stalin, de la grosolănia jovială a lui Hrusciov, Rusia sovietică e reprezentată de un om de Stat de rafinată inteligență, de sigură orientare spre obiectivele fixate. Nu improvizează, fiecare mișcare este îndelung calculață, fiecare cuvânt rostit nu indică decât celace zâmbetul amical care îl subliniază, vrea să asigure celace interlocutorul dorește. Și una din acțiunile diplomatice brejneviene care-l situiază ca cel mai abil regisor al politicei internaționale, este Conferința Securității europene de la Helsinki, care a înlocuit Conferința păcii obligatorii, pe care Rusia sovietică a ținut s'o evite. Și ce zel a depus "Dear Harry" ca să previe toate dorințele camaradului Brejnev, convins că va fi un mare succes al celui care a obținut 1/2 din premiul Nobel pentru o pace inexistentă. Farsa jucată cu atâta zel de Kissinger, s'a terminat. La un moment dat se preparase un proiect de modificare a Constituției americane, pentru a se suprima articolul care prevedea ca președintele Statelor Unite trebuie să fie născut pe teritoriul marei republici. Era prevăzut ca "Dear Harry" să schimbe postul de Secretar de Stat pentru a lua postul de vice președinte. A fost designat Ford. Acum "Magul" diplomației a înregistrat după Helsinki, dramatica surpriză din Angola. Bilanțul este falimentar. Problema succesiunii se pune prea puțin comod pentru cel care va lua răspunderea să redreseze prestigiul Statelor Unite. In primul rând cel ce va fi designat să preia președenția marei republici, și apoi cel căruia noul președinte îi va încredința postul de Secretar de Stat. Ar fi o mare greșală să se creadă că Americanii nu realizează panta pe care au lunecat Statele Unite, care în 1945 erau prima putere a planetei, ca în 1976 să nu poată da replica operației sovietice în Angola. Și cine ar putea să creadă că victoriile obținute, Helsinki-Angola, nu vor fi urmate și de altele tot în spațiul Atlanticului, de sigur meticulos preparate de subtilul Brejnev. Viitorul președinte al Statelor Unite, obligator va trebui să descopere un mânuitor al scrimei diplomatice care să facă față lui Brejnev.

Dupa Vietnam a succedat Conferința amăgitoarei distensiuni și ,cu o mică pauză, operația intervenției în Angola, rupând cu tradiția prudenței sovietice. Intervenția în Ungaria din 1956, urmată de cea din Cehoslovacia în 1968, s'au efectuat în sfera de influență a Rusiei sovietice; Angola este în spațiul Atlanticului și intervenția făcută fățiș. Evident trupele menite să asigure instaurarea unei republici comuniste sub protecția Rusiei sovietice, sunt compuse din Cubani, instruiți de mai mulți ani de instructori sovietici. Pentru a asigura buna funcționare a "sprijinului logistic", 500 de technicieni trimiși de zisa republică democrată germană. In portul Luandei, vapoare de război, pe aerodrom avioanele mari de transport Antonov, transporttă arme și alimente pentru trupele cubane. Este o afirmație a prezenței Rusiei sovietice în Africa, pe coasta Atlanticului. Avertismentele date de Kissinger, nu pot impresiona Kremlinul, dar au un efect asupra celorlalte republici negre din Continentul african, care constată incapacitatea Statelor Unite de a da o replica. Politica externă a marei republici nu a luat măsuri preventive susținând forțele care nu erau pro ruse. Dealtfel, de ani de zile s'a desfășurat lupta Portugaliei contra subversiunii, a grupărilor care voiau să lichideze regimul colonial, fără ca serviciile de securitate americane să-și asigure cadrele sigure, necontaminate de propaganda comunistă, cadre menite să preia conducerea Angolei libere. Oamenii politici ai Statelor Unite erau prinși în vârtejul afacerii "Watergate". La ce a corespuns această deslănțuire de pasiuni sub pretextul asanării vieții politice, proporțiile ce s'au dat acestui scandal — 300 de lucrări publicate indică nu atât gravitatea afacerii în sine "Watergate", cât totala uitare a unor consecinți posibile asupra prestigiului internațional al Statelor Unite. Este straniu că puterea absoluttă pe care a exercitat-o președintele Franklin Delano Roosevelt, între 1933 și 1945, nu a fost supusă unui examen, cu atât mai necesar cu cât acest președinte a lucrat cu un zel, cu o voință nici un moment redusă, pentru a crea și înarma pe cel mai mare adversar pe care îl are azi republica americană. Timp de cincisprezece ani, presa, posturile de radio, au mințit poporul american, prezentând Rusia sovietică drept un Stat democrat, o democrație socială avansată. Orice critică se aducea regimului zis al dictaturii proletariatului, era calificată de manifestare fascistă. Se știe că serviciile secrete de informație sunt absolut necesare apărării oricărui Stat, și cu atât mai accentuat unui mare Stat de dimensiunile republicii americane. Nimeni nu ar putea să explice necesitatea deslănțuirii presei americane amatoare, ceva mai grav, bolnavă de senzaționalism, asupra C. I. A., care totalizează puterea secretă de informație planetară, pe care în chip firesc o are Republica Statelor Unite. Cu același pornire nesocotită, se dau în vileag toate acțiunile și metodele folosite de acest serviciu. Marele adversar așa de temut al serviciilor de informație și spionaj ale Rusiei sovietice, asistă uluit la această denunțare, care dă măsura inconștienței politicianismului american. N'au sperat niciodată domnii din Kremlin că Statele Unite le vor face un asemenea serviciu. Agenții de informație și de spionaj ai Rusiei sovietice își pot intensifica activitatea, odată înlăturat obstacolul C. I. A. Dar pasiunea de dare în spectacol a celace este, prin natura lor secret, nu s'a potolit. Presa americană, Tezaurul american, multiplele comisii ale Congresului, și-au concentrat investigațiile asupra marilor întreprinderi de construcții aeronautice, pentru a verifica și a da în vileag ce comisioane s'au plătit și cine le-au încasat. Afacerea a isbucnit la 6 Februarie 1976, la Washington. Societatea Lookhed este supusă unor experți contabili, cari comunică rezultatele Comisiei de anchetă parlamentară, care a instituit ancheta contabilă. Nu este o inovație americană folosirea comisioanelor pentru a înlesni contracte de vânzare. Nume de personalități, partide, se găsesc citate în cele două ziare New York Times și Washington Post. Care este beneficiul politic al acestei dări în spectacol?

Incă un serviciu făcut Rusiei sovietice care poate opune denunțării Arhipelagului Gulag, sistemul de corupție al capitalismului american. Dar ce greutăți de neinvins vor avea toate întreprinderile industriale americane în încheierea de contracte? In orice Stat, cel însărcinați de Statele respective să negocieze, vor fi extrem de exigenți, pentru a nu fi învinuiți că dând o aprobare au fost mituiți. O primă sancțiune: Japonia a anulat un contractt de un miliard privind cumpărarea de avioane Lockeed detectoare de submarine. Până ce se va încheia un alt contract cu o altă firmă și până ce comanda se va efectua, submarinele sovietice se pot mișca fără nici o grijă în Marea Chinei. Intre dimensiunile Statelor Unite și implicit marile lor răspunderi planetare și simțul de răspundere al personalului politic ca și al presei, este o disproporție care îngrijorează toate țările care văd înspăimântate cum crește hegemonia planetară a Rusiei sovietice și regimul totalitar (Vezi Arhipelagul Gulag, pentru a înțelege ce înseamnă totalitarismul sovietic) care se proiectează ca o sigură și apropiată amenințare.

Când cu prilejul celui de al XX-lea congres al partidului comunist sovietic, s'au denunțat crimele lui Stalin în ședință secretă și ulterior denunțarea a fost cunoscută în lumea întreagă, prestigiul dictaturii proletariatului și implicit al Rusiei sovietice au suferit enorm. Și în revizuirile partidelor comuniste care se fac azi, sunt efectele operii lui Soljenitsin care a actualizat și documentat celace era numai enunțat de Hrusciov. Nici criza pe care o străbat Statele Unite de la retragerea lor din Vietnam și până azi, când erorile politicei americane culminează în înfrângerea din Angola, își va avea efectele care se vor arăta după ce faza electorală se va termina și noul președinte va lua conducerea. Interpretăm ca o indicație a stărilor de spirit ale opiniei Statelor Unite, celace comunică o telegramă a agenției Reuter din 7 Aprilie 1976. "Președintele Ford a reafirmat Luni 6 Aprilie că "Statele Unite sunt total angajate față de alianța atlantică". "Este o piatră angulară a politicei noastre a adăogat el, cu ocazia depunerii jurământului de către noul ambasador american pe lângă OTAN. Dle Robert Strauss-Hupe, vă rog să transmiteți un mesaj personal amicilor noștri din Europa. Spuneți-le în termeni clari fără ambiguități, că Statele Unite sunt azi cea mai mare forță economică și militară din lume și că așa vom rămâne". Președintele Ford făcea aluzie la declarațiile atribuite cu o săptămână înainte lui Kissinger de către Donald Reagan, concurentul lui Ford, la investitura republicană pentru alegerea președențială din Noembrie 1976. Desmințise că Secretarul de Stat american ar fi afirmat: "Timpul Statelor Unite a trecut. Este azi timpul Uniunii sovietice". Nimeni în Europa nu pune la îndoială potențialul economic al Statelor Unite, cum i se recunoaște superioritatea militară; la fel în Japonia și în China, ca și în Australia în Indonesia. Dar ce se pune la îndoială, și este dureros să se spună, e obligator să fie și capacitatea politică la înălțimea celei militare și economice. Improvizația Kissinger costă mult pe Statele Unite ca și dorința senatorilor de a reduce autoritatea Casei Albe. Este oare Rusia sovietică o forță militară și economică ajunsă la dimensiunile de a fi precumpănitoare față de Statele Unite? Operația din Angola, realizată cu atâta siguranță, nu este o indicație a depășirii puterii militare americane ci pur și simplu o impresionantă superioritate politică față de desordinea ce domnește în atmosfera politică americană. Inclinăm să credem, s'ar părea că este un paradox, că strălucita acțiune din Angola va avea drept efect o concentrare a întregei producții americane în intensificarea puterii militare. Și de capacitatea technică a Statelor Unite, Kremlinul este prea bine informat.

Angola completează înfrângerea din Vietnam, pentru a chema la realitate pe oamenii politici americani, obligați să dea dreptate Pentagonului.

In "Scopurile de război ale Statelor Unite" publicată de Walter Lippmann imediat după Conferința de la Teheran, redând fidel, ideile lui Franklin Delano Roosevelt, numea Oceanul Atlantic "cetatea noastră de securitate", deoarece "coasta vulnerabilă a emisferului nostru este pe Atlantic". Acest ocean este azi (1944) o mare interioară în sistemul nostru de securitate, care este al nostru". Și în această mare interioară, Atlanticul, pe coasta africană, s'a instalat la Angola, Rusia sovietică.

In aceiași carte, Walter Lippmann, redând concepția rooseveltiană: "Fundamental, securitatea Statelor Unite cere imperios ca noi să împiedicăm ivirea unui imperiu cuceritor, în oricare regiune ar fi din marele bazin al Atlanticului ca și al Pacificului. Un astfel de imperiu, mai de vreme sau mai târziu, ne va fi o amenințare, mai de vreme sau mai târziu va trebui să rezistăm și să intrăm în război cu el". Capitolul este intitulat "Le Prix de l'inaction" (Prețul inacțiunii). Și Rusia sovietică s'a instalat neturburată și cu atât mai puțin intimidată de avertismentele date de Kissinger, în Angola.

Dar cum a apărut acest mare imperiu rusesc de care se isbește pretutindeni, Republica Statelor Unite? Cu ajutorul potențialului technic al Statelor Unite, care cu o energie fără egal, nu numai că a salvat regimul sovietic de la o sigură prăbușire, dar i-a și înlesnit elementele necesare spre a-și da armătura unui imperiu și avântul necesar, dându-i o jumătate din Europa ca să-și asigure o solidă prietenie.

Există o serie de lucrări publicate, care înlesnesc să se urmărească procesul unei orbiri politice fără precedent în istoria lumii, a unui mare Stat care, cu un zel neîntrerupt își prepară viitorul vrăjmaș care azi îi azvârle provocarea, sunt lucrările care privesc acțiunea politică a Statelor Unite între Iunie 1941 și Mai 1945. In opinia mea, cel care redă mai conștiincios toate informațiile necesare pentru a înțelege acest proces de orbire politică este "Ziarul lui Forrestal", Secretar al Apărării Statelor Unite între 1944-1949. La data de 14 Iulie 1946 găsim notată de Forrestal, care făcuse o scurtă etapă la Roma: "Directorul american al comisiei interaliate pentru Italia, contra-amiralul Ellery W. Stone, i-a spus că recenta soluție dată în problema Triestului, a emoționat profund Italia și a scăzut în mare măsură prestigiul Statelor Unite în Italia". In timpul traiectului până la aeroport a doua zi, amiralul s'a arătat din nou foarte pesimist cu privire la situația existentă în acelaș timp în Italia și în Orientul apropiat. După el se crede în general că este Benjamin V. Cohen, consilier al Departamentului de Stat, cel care influențeaza echipa lui Byrnes și sfătuiește să se cedeze totul Rusiei, pentru a se evita războiul... El apreciază, în celace-l privește, că dacă noi ne-am bătut contra Germaniei, am făcut-o pentrucă eram convinși că un Stat totalitar și un Stat democratic nu pot să coexiste în lume. Urmează în chip necesar că noi nu ne punem pe burtă în fața Rusiei. Freeman Maithews, diplomat american, consilier politic pe lângă comitetul miniștrilor de externe, i-a spus că la conferința care a reunit la Washington pe amiralul Sheermann, Maithews, Dean Acheson și Ben Cohen, Cohen a sfătuit să se dea trusteeship asupra Tripolitaniei Rusiei și să i se permită de a fortifica Dardanelele.

In ce măsură servea interesele Statelor Unite în Tripolitania? De ale Europei nu mai vorbim.

Cu prilejul vizitei la Paris, Sadat a exprimat unele atacuri crunte contra Rusiei sovietice, a Siriei și a Libiei. Celace a declarat cu privire la Libia, se impune atenției noastre. "Noi nu atașăm nici o importanță la celace face Gadhafi în direcția Egiptului, dar sunt alarmat de celace face contra Tunisiei. După ce Sadat a indicat că a arestat pe toți agenții pe care președintele libian îi trimisese în Egipt, a adăogat: Este mai alarmant însă că Gadhafi a încheiat cu U. R. S. S. un acord pentru o furnitură de 11

miliarde de dolari, in armament... Este o acumulare de arme in Libia. Dacă este pentru Libia, nimic de zis. Dar eu știu că este incapabilă să se servească... Cine va întrebuința aceste arme? Cu 2000 de kilometri de țărm în inima Mediteranei, trebuie să fie Sovieticii. Eu nu mă tem de loc de Gadhafi, dar dacă Rusia Sovietică obține o bază în Libia, aceasta ar fi foarte periculos și eu ar trebui să-mi refac calculele."

Nu este o simplă ipoteză care poate să nu fie ratificată, dar fără îndoială că interesul Rusiei sovietice este să aibă o bază în Libia, prevăzută cu un armament în valoare de 11 miliarde de dolari, celace ar însemna dominația de fapt a Mediteranei și o gravă amenințare pentru Europa. Partidul comunist italian în primul rând, ar fi obligat să-și reviziuască poziția luată față de Moscova.

Dar nu mai puțin ne simțim îndreptățiți să ne întrebăm, cum, prin ce miracol Benjamin Cohen ghicea așa de bine gândurile strategice ale Rusiei sovietice în 1946, ca să propună Tripolitania, adică Libia, să fie dată tocmai Rusiei, ca să se evite războiul? Multe stranii coincidențe de gânduri s'au verificat în acea epocă.

Tot în ziarul lui Forrestal, la data de 4 Mai 1946 găsim un rezumat al depeșelor trimise la această dată de la Moscova de Bedell Smith. "Ambasadorul Smith crede că U. R. S. S.: a) este decisă să mențină dominația ei asupra "regimurilor satelite" cu toată profunda nemulțumire a acestor țări și opoziția lor acestui regim. b) este dispusă să meargă "aproape la nu importă ce extremitate" pentru a atinge acest scop. c) nu a fixat încă limita bine definită a obiectivelor ei în Europa. d) nu va fi oprită în acțiunile ei decât prin întinderea posibilităților ei și prin opoziția adversarilor ei".

La 19 Aprilie 1946 Forrestal a recopiat în jurnalul său notele după care el a vorbit la Pittsburg. Ele dovedesc că el își ținea promisiunea de a fi explicit. El declara că Rușii n'au renunțat deloc la teza după care "concepțiile comuniste și capitaliste nu pot să subsiste una lângă alta în lume" și cita, pentru a sprijini această afirmație, un pasaj din discursul rostit de Stalin la 10 Februarie. O altă notă evoacă neliniștea ce i-a pricinuit-o, cu doi ani înainte, politica preconizată prin planul Morgenthau față de Germania și Italia. Ea evoacă "grava problemă creată prin politica de desmembrare a Germaniei și... prin controversa cu privire la împăratul Japoniei. Deasemenea pericolele născute de "golurile" astfel create înaintea neîncetatei dorințe de expansiune a Sovietelor. El enumăra patru din aceste "goluri": Europa centrală, Orientul apropiat, China și Japonia. El adăoga că nu există nici o "enigmă" a politicei sovietice, când se consideră istoria ei de la sosirea la putere a Bolșevicilor în 1921. Rusia "împinge constant înainte dând înapoi când se isbește de o opoziție puternică, dar infiltrându-se ca un val de maree, oriunde de deschide o spărtură făcută într'un dig".

Cu data de August 1946, Forrestal notează: "La Potsdam, puterile occidentale conveniseră cu Rusia că va fi o revizuire a convențiilor internaționale statutul acestei celebre căi strategice, Dardanelele. Uniunea sovietică anunțase imediat pe Turci de modificările pe care ea înțelegea să le aducă. Nu este necesar să intrăm în detaliu, este suficient să indicăm că această notă făcea clar să reiasă că Rusia avea intenția să-și asigure controlul Strâmtorilor și dreptul de a le fortifica, reducând Turcia la rangul de partener de mâna a doua sau de satelit în această întreprindere. In ziua de 14 Aprilie, Forrestal s'a dus la Departamentul de Stat pentru a avea o conferință cu Dean Acheson și cu mai multe personalități militare și diplomatice.

O notă din 21 Aprilie din Jurnalul lui Forrestal ne înlesnește să cunoaștem ce ușor puteau fi înșelați cei care erau chemați să apere interesele Europei față de pofta de expansiune continuă a Rusiei sovietice. "In această seară cină cu Anthony Eden și amiralul Leahy. Eden, foarte pesimist, în celace privește Rusia. El atribuie cea mai mare parte din dificultăți intransigenții lui Molotov. El crede că Molotov nu ține la curent pe Stalin de tot, și că în acest caz, când îl informează, arată rea voință față de Anglia și de Statele Unite. După părerea lui, scopul esențial al politicei rusești, în acest moment, este de a săpa un șanț între Anglia și Statele Unite".

Ce se poate crede de informația pe care o avea Eden, ministrul de Externe al Angliei, în ce privește raporturile dintre Stalin și colaboratorii lui, încât să-și poată închipui că Molotov ar fi putut să ascundă sau să dea o altă versiune informațiilor pe care le raporta lui Stalin. Oricine poate măsura cât de puțin cunoștea Eden din atmosfera Kremlinului în epoca lui Stalin. Dar de ce mai trebuia să sape un șanț între Britanici și Americani, când la Teheran Roosevelt a acceptat să locuiască la Ambasada Rusiei sovietice și la prima conferință avută cu Stalin, să nu fie prezent Churchill?

La data de 28 Septembrie, Forrestal notează "celace i-a spus ambasadorul Patrick Harley, care sosise din China, unde era ambasador: "El mi-a spus că un mare număr de funcționari ai Departamentului de Stat nu sunt mulțumiți de el, nu-i sunt de nici un ajutor, celace l-a jenat mult. După el, foarte mulți corespondenți ai presei americane aveau o înclinație spre comunism, ca și mulți de la Departamentul de Stat, care îmi spunea el, nu-și simt nici o obligație față de Statele Unite, afară de acela de a-și încasa leafa lunară".

A existat celace se cheamă "l'esprit de l'escalier", adică să-ți amintești de ce trebuia să spui, abia atunci când ai coborît scara. Robert Lovett făcea la un dejun cu Forrestal (26 Iulie 1947) această observație: "Marea eroare săvârșită în perioada de după război, este că noi n'am cerut imperios (exigé) ca tratatele de pace să fie redactate când trupele și puterea noastră militară făceau încă impresie în Europa. Nimic n'ar fi putut opri forțele americane, care erau atunci desfășurate în Europa".

La 10 Octombrie 1947, Forrestal a întrebat pe Bedell Smith dacă Rușii voiau războiul. Drept răspuns, Smith aminti ce răspuns a dat Stalin la aceiași chestiune. "Noi nu voim războiul, dar Americanii vor și mai puțin încă, și pentru aceasta poziția noastră e mai puternică". Și azi, cu toată armata și flota pe care o au, situația e aceiași. Blocusul Berlinului: "Lovett comentează astfel situația în celace privește Rusia. Este clar că unul din obiectivele importante ale Rusiei este dominația Germaniei, controlul Berlinului reprezentând primul stadiu. Sovietele au săvârșit trei erori de apreciere: în subestimând hotărîrea poporului american, posibilitățile podului aerian și reacțiile Europei occidentale. Suntem în a 75-a zi a blocusului. Duplicitatea de care au dat dovadă în timpul negocierilor depășește tot ce experții Departamentului de Stat au putut să vadă până în prezent: rezultă că orice promisiune făcută în viitor de Ruși trebuie considerată cu multă băgare de seamă. Este clar că le este perfect indiferent de a minți sau chiar să știe că noi băgând de seamă că mint, îndată ce este pentru ei interesul Statului".

Simpla recapitulare a observațiilor pe care le-au făcut diverși Americani în știrile pe care le-au deținut și i-au obligat să fie în contact cu Bolșevicii le-ar putea servi de îndreptar în această fază care începe cu Angola. Nici un European lucid, care refuză să se amăgească în celace privește libertatea Europei prin propriile ei forțe, nu poate să-i imagineze că aceasta ar putea fi obținută fără ajutorul Statelor Unite. Toate erorile acumulate de politica americană de la Roosevelt și până azi, înlătură refuzul eventual al Americanilor de a ignora imperativul ce se degajă din prezența Rusiei sovietice în Angola, care nu este decât o etapă căreia îi va urma succesiunea de surprize în spațiul Americei latine.

Mândria poporului american a fost adânc rănită de înfrângerea militară în Vietnam și din înfrângerea politică în Angola. Este sigur că nu va exista nici o ezitare să dea toate creditele necesare, pentru a ridica potențialul militar la maximum. In această cursă a înarmării, Rusia sovietică va respira greu ca să o secundeze. Se pune o întrebare: pe ce alianțe poate contra Kremlinul? Ce adversități implacabile are? In primul rând a Chinei și evident a Japoniei. Cât poate compta pe fidelitatea necondiționată a țărilor satelite? Dincolo de armată, nediscutat disciplinată și supusă partidului, care este starea de spirit a populației ruse? Un semn de întrebare la care răspunsul nu poate fi total afirmativ. Dar naționalitățile, adică 49 % din populație? Fără îndoială serviciile de poliție nu lasă nici o umbră de îndoială că sunt de o fidelitate la orice probă. Este oare suficient pentru a-și permite să se aventureze într'un război. Nu este suficient o armată disciplinată, bine antrenată, cu un Stat major mai presus de orice critică, o armată dotată cu cel mai perfecționat armament terestru, aerian sau marin? Resistă economia sovietică la exigențele alimentare ale unui război care fatal va fi de durată? In planul Hrusciov se prevedeau pentru acest cincenal 32 de milioane de carne pe an. Dacă noul plan s'ar executa 100 % s'ar putea asigura 15 milioane de tone. In ce privește grâul, nu se poate da nici o cifră în raport cu necesitățile populației, cel mult să se spere că minusul nu va fi prea mare. Dar de unde poate importa Rusia grâu și turte de soia pentru hrana vitelor, spre a asigura consumul de carne? Din Statele Unite. Producția de legume este totdeauna insuficientă. Ambiția de a atinge 250 de milioane de tone de oțel obligă să se mulțumească realizând 160 de milioane. Cu toată râvna șefilor de industrii, nu se poate înlătura slaba productivitate a lucrătorilor, indiferentă, absenteismul. Nu se poate contesta că există în conducerea politică a Rusiei sovietice o stabilitate: Leonida Brejnev este la conducerea partidului de 12 ani și autoritatea lui fără să folosească mijloacele lui Stalin, nu este

(*Urmează în pag. 15.*)

ANUL ZERO

de Virgil STAHL

PANA la ce punct este omul un produs al forțelor ce-l depășesc, marionetă în mâinile naturei și istoriei? In ce măsură poate el, din elementele risipite ale unei vieți, din materia primă a unui pământ strein, să închegheze o nouă trăire? Prin felul în care fiecare dă răspuns acestor întrebări, expatriații răspândiți prin lume din cauza invaziunei comunismului rus în răsăritul european, marchează în definitiv propria existență. Or, dinamica acestei existențe cere fidelitate trecutului, rădăcinilor ce ne leagă pământului străbun, și în acelaș timp încredere în viitorul ce va putea da roade datorită condiției de om.

Trăim astăzi ultimele consecințe ale miturilor și formelor de viață ce corespund acestora, mituri imaginate în decursul secolului trecut pentru uzul omului occidental. Din amalgamul utopicelor idealuri sociale și din revolta rațiunei, s'a salvat deabea universalitatea problematicei omului. Permanența valorilor tradiționale, ca valori bazice ale existenței și necesare judecării conflictului ce împarte lumea modernă, ar părea un contra-sens fără prezența nestrămuttă a elementului OM.

Deaceea credem că singurul drum ce duce spre "*universal*" e *calea personală a experienței individuale*. Eu sunt "*umanitatea*", EU cel diferit, aproape incomunicabil, limitat de perspectivele *deja trăitului* și de orizonturile speranțelor mele. Fiecare secundă trăită sau de trăit e o *alegere*, o judecare de valori. Eu sunt ceeace sunt în măsura experienței mele, în măsura urei sau dragostei mele.

Datele fundamentale ale vieții: lupta, durerea, speranța, conștiința morții, înfrățesc spiritual pe toți oamenii, cari sunt diferiți numai în maniera de a se comporta în fața acestor date. Pe un fond uniform, o imensă varietate de particularități. Această diversitate de atitudini se cheamă **LIBERTATE**. Ea a permis omului să se smulgă din spiritul gregar al speciei animale și să-și asume responsabilitatea destinului...

Dar măreața aventură a OMULUI pe pământ pare pe cale de a se termina. Gregarismul și conformismul se întind din nou peste spirite, anihilând în om propria-i personalitate. Compresorul comunismului internațional, organizat în Supra-Stat agresiv, s'a lansat implacabil spre cucerirea puterei mondiale. Monstrul nietzschean "*Du musst*", stratificat în piramida polițienească, a transformat conceptul de mase în realitate. Omul e pe cale de a fi descaracterizat, svârlit din nou în starea letargică de membru al unei specii ce nu s'a deslipit încă de țărână pentru a privi spre stele. Noua divinitate "*Du musst*", divinitate intestină a ascunzișurilor și-a fricei, pragmatic marxistă, dirijează furnicarele sale cu recea maliție a unui Machiavel. Ideia principală e totdeauna "*egalitatea*", dar acțiunea e cea a "*scopurilor scuză mijloacele*". Aceasta e Biblia noii rațiuni de Stat pentru uzul turmelor de creduli.

Dar Biblia noastră e cu totul diferită...

In tacerea sufletului nostru să deschidem cartea amintirilor și să rechemărn trecutul.

Trecutul! Măreț și sumbru, plin de nostalgie și de lacrimi...

"Mioriță laie, laie bucălaie..."

Peste verzile văi ale Carpaților, de-alungul râurilor serpuinde prin brădet, din biserică în biserică și din sat în sat, trista doină a păstorului plânge destinul nemilos al rasei milenare. Iar prin munți și prin câmpii, peste mănoase holde, dangătul clopotelor amintește dangătul din vremea năvălirilor barbare...

Șopârle de oțel mutilează drumuri, tunuri reci năruiesc orașele casă după casă... Tăcănit de arme lătrând împotriva populațiilor mute de groază... Și peste tot, ritmul neîntrerupt, confuz și distrugător, ritmul hoardelor deslănțuite...

Veștile cotidiene sunt un coșmar din "anti-lume": fiul ce denunță tatăl ca trădător, grevistul asasinat pentru a se da exemplu celorlalți, sinuciderea epidemică a celor mai luminate spirite, distrugerea sistematică a principiilor morale... Dar totul are o singura intenție: falimentul națiunei prin distrugerea unității spirituale și-a familiei. Pulverizarea nivelatoare creiază masa uniformă, singura necesară noii societăți conformate și conformiste.

Sub bătaia neîncetată a mareelor rusești, populații întregi dispar, sute de mii de persoane își părăsesc căminul luând drumul exilului. Dar fiecare duce cu sine în inimă icoana ultimei viziuni lăsată'n urma: mama, fratele întemnițat sau casa părintească cotropită...

E ultima legătură cu lumea căreia aparține.

"Frumoasa mea, draga mea Țară!"... e ca un ecou ce urmărește pe fiecare și-i ține trează imaginea unui trecut nefericit.

Fără'ndoială, că, pe căile încrucișate ale acestei lumi frământate în care trăim, mulți au pierdut sacra legătură cu rădăcinile neamului. Pe cărările atâtor pământuri streine, în "*paria*" vagabonzi s'au transformat, contemplând cu ochi sticloși vedenii interioare, anunțătoare de mizerii, anunțătoare de un nou flagel medieval. Infinită nefericire!...

In fiecare gest sau cuvânt al celor ce-i înconjoară zăresc cu durere gesturile și cuvintele cunoscute ale ființelor dragi, lăsate departe în țara viselor.

Lumea căilor fără întoarcere i-a secătuit de toată credința în virtuțile tradiționale, transformându-i în niște biete animale împinse să-și apere prin orice mijloc dreptul de-a dormi și de-a mânca. Animalul-om vrea să trăiască cu orice preț.

Zi după zi, anotimpuri, ani trecând, acești "*paria*" și-au automatizat reflexele până la a-și pune în nouă armonie viața ou cotidianul. Acceptată lumea nouă, acceptate noile forme de cultură, mulți refugiați și-au recucerit condiția de oameni capabili să viseze, să dorească, să fie generoși.

Retrăiau!

Dar problemele trecutului, ce păreau definitiv abandonate și aproape uitate, reisbucnesc acuma în prezentul fiecărei conștiințe, ca niște monștri concretizați de magicele noastre coșmaruri. Monstrul roșu își arată din nou colții, nemilos și inuman. Nu există loc unde omul să-și poată ascunde teroarea ce-l cuprinde sau să-și poată apăra bunurile spirituale ce-l definesc. Din cucerire în cucerire, din distrugere în distrugere, machiavelismul indignat sau surâzător al propagandiștilor comuniști își urmează neobosit intenția sa de hegemonie mondială. In fiecare moment milioane de indivizi retrăiesc drama noastră de odinioară pe o scară neobișnuită până acum. Nu mai e vorba de țări și clase, ci de propriul destin al omului.

Iar din cauza indolenței multora dintre noi, din acuzatori am alunecat spre condiția de acuzați, în mijlocul civilizației ce ne-a primit și cu care împărtim destinul. Astăzi, prin tăcerea noastră culpabilă putem fi considerați complici binevoitori, sau cel puțin complici inconștienți, ai masacrelor organizate de popoare și ai anihilarii științifice de culturi.

In iureșul marei destrămări ce se apropie, noi suntem primii ce trebuie să ne smulgem vata din urechi, vata așa de practică pentru eliminarea urletelor incomode ale celor ce gem și mor sub apăsarea nemiloasă a puhoiului roșu.

Orice experiență trăită e inutilă dacă nu e comunicată.

Or, noi, refugiații unei lumi ce pătimește, suntem depozitarii unui mesagiu făuritor de destin nou către umanitate, în această fază de transformări radicale, de simplificări forțate a schemelor sociale, de ucideri de mituri binefăcătoare, de radicalizare a tuturor problemelor, de distrugere spirituală a omului. Masele umane sunt pe de o parte sensibilizate la maximum, iar pe de altă parte abrutizate prin intermediul sloganelor.

A sosit clipa marilor renunțări!

Timpul e din nou în anul ZERO.

In mod aparent, două noțiuni se răsboiesc: de o parte voința de a ridica omul spre o armonie socială legată de calitățile intrinsece ce i-au permis să creieze frumosul și bucuria de a trăi în lume; de cealaltă parte voința de a violenta omul, pentru a-l reduce la o simplă expresie în sânul comunității.

Fundamentul însă, dilema, e mult mai complicată. In realitatea timpurilor noastre, nu se judeca lucrurile spuse prin valoarea formală ce închid în ele, ci prin valoarea persoanelor ce spun aceste lucruri. Trebue să ne reamintim în fiecare clipă definiția lui Malraux: "*omul e ceeace face, nu ceeace ascunde*". Omul e deci act, și gândirea omului istoric e acțiune. Dualismul de esență și de formă există numai filozofic: în realitate, forma este esența însăși, după cum sufletul este corp cât timp e viață.

Nu ne putem permite luxul unui bizantinism teoretic atâta timp cât în lumea întreagă curge sânge inocent. Experienţa noastră trăită trebuie să fie prezentă şi grăitoare în balanţa istorică, deoarece noi ştim că scopul nu poate scuza mijloacele, că mijloacele întrebuinţate poartă inexorabil în sânul lor propria prăbuşire.

Vocile noastre trebuesc unite pentru a fi auzite, deoarece finalitatea luptei actuale e aceeaşi pentru toată lumea. Şi a lupta nu înseamnează numai a pune mâinile pe arme. Epoca ce trăim e a răsboiului prin neagresivitate, RASBOIUL PRIN FORTA SPIRITULUI. Cel puţin pentru moment. Diavolul e persistent şi insinuant. Pe de o parte urlă că religia e *"opiul popoarelor"*, pe de alta caută să ameţească poporul cu abstracţia birocratică a intelectualizării problemelor umane. Or, această intelectualizare a maselor şi-a problemelor lor nu-i decât un paliativ pentru a ascunde insuficienţa doctrinei materialiste.

"Omul modern e o fiinţă compusă din celuloză şi din grafice statistice referente la productivităţi procentuale" — iata marea victorie atinsă de materialismul comunist!!

Din nefericire, această mentalitate materialistă se întinde ca pecinginea şi în mentalitatea internaţională. In Universităţi, în cercurile intelectuale, în sălile de conferinţe şi până în reuniunile celor *"Mari"*, simptomatice desbateri se desvoltă în termeni de rentabilitate, statistici, investiri şi organizări de rente cât mai mari *"per capita"*. Totul —viaţă, aspiraţii, viitor— e privit şi apreciat prin prisma materialistă.

Devitalizarea gândirei occidentale, ca o ceaţa cenuşie se întinde pe deasupra noastră, micşorând şi distrugând sentimente şi voinţi... Omul e încă un concept de existenţă, dar pentru cine, pentru ce?...

Amintind trecutul speciei, luând în consideraţie realizările atâtor civilizaţii, vom înţelege mai bine valoarea omului şi-a aventurei pe care o trăim. Extraordinara aventură a animalului-om ce şi-a creiat şi-şi creiază continuu propriul destin, destin ce-l ridică fără încetare spre dumnezeire; efortul individului ce poartă'n sine sămânţa artei şi-a credinţei; nestrămutata tenacitate a omului ce a dat un sens şi-o conştiinţă acestei mâini de pământ ce aleargă inerta prin univers...

OMUL, numai omul, a transformat sudoarea în roade, gângăveala în cântec, pietrele în Acropole...

Pentru aceasta e de datoria noastră să prezervăm condiţiile esenţiale de viaţă autentică în formele sale tipice de cultură şi expresie, să menţinem diferenţierea individuală în cadrul unui evoluţionism susţinut iar nu impus, garanţie a marei aventuri a libertăţii.

Aceasta e datoria noastră: să injectăm sânge nou în gândirea adormită, amorţită, a teoreticienilor occidentali, să smulgem din propriile noastre maruntale curajul de a sgâlţâi şi-a deştepta omul occidental din moleşeala ce l-a cotropit, sa terminam cu gemetele şi nesfârşitele noastre rumegări vegetative, să reamintim fără'ncetare acestei societăţi în nelinişte şi nesiguranţă că OMUL nu-i numai realitate carnală, ci-i deasemenea DUH, cu rădăcinile înfipte adânc în pământul în care s'a născut. Să reamintim lumei, că nu am uitat trecutul, pământul patriei, suferinţa neamului. Să-i svârlim în faţă amintirile neşterse, urletele reţinute de atâta timp; să o facem să împartă cu noi coşmarurile noastre ca să ia cunoştiinţă de monştrii ce-o aşteaptă la căderea nopţii...

Ajutând această lume, ajutăm lumea propriei noastre existenţe.

Coboară noaptea peste pământ şi suflete...

—"A fost odată ca'n poveşti..."

Departe la poalele Carpaţilor, în căsuţa întunecată şi focul aproape stins, bătrâna mamă se roagă pentru fiul pierdut:

—"A fost ca niciodată..."

In tăcerea friguroasă a nopţii, pe străzile pustii, se aud numai paşii plini de presagii mortale ai poliţiei politice şi ai miliţiei de represalii...

In fabrici, lucrători cu ochi stinşi îşi câştigă dreptul de-a supravieţui încă o zi...

Şi în ascunzătoarea întunerecului, pumni crispaţi şi ochi privind neantul de dincolo ca o ultimă speranţă...

Omul se simte murind!

POEME

de Nicolae NOVAC

ORA MARELUI DOLIU

Bot clopotele —
toate clopotele bat.

Lumea pe stradă
se'ntreabă:
«de ce bat clopotele,
de ce toate clopotele bat?!».
—Cum, zice unul, voi nu ştiţi ce-i?
—Nu!, răspund ei.
—Lincoln a fost împuşcat.
—Mă, tu îţi baţi joc de noi, sau
[eşti beat?...
Bat clopotele mereu;
toate clopotele bat.

America se'mbracă în negru
şi plânge...

Cerul, e numai sânge,
şi clopotele, mereu bat.

Pe feţele albilor
negrilor
şi indienilor;
curg lacrimi
de jale
şi doliu.

ORA INVIERII

Bate,
în inimă de cetate,
în inimă mea,
în inimă ta,
clopotul Invierii!...

Il auzi frate
cum bate,
pentru tine,
pentru mine,
pentru toţi cei fără de Ţară
ce-şi duc zilele amare
peste hotare?...

Christos a Inviat,
cu moartea pre moarte călcând,
iar nouă dăruind
speranţa că,
mai târziu, ori mai curând,
Invia-va şi România,
precum învie
în fiecare primăvară păpădia.

Frate de sânge şi credinţă,
uită orice umilinţă.
Uită lacrimile,
uită suferinţele,
îndoindu-ţi credinţele
că, precum El,
sculatu-s'a din morţi,
şi noi, aşişderea,
ne vom scula
odată cu Ţara
din inima mea
din inima ta,
din inima noastră,
spre a sta veşnică mărturie,
pentru o altă Mare Românie.

Bat clopotele în Cetate.
Christos a Inviat, frate!

BASARABIA Y BUCOVINA, TIERRA RUMANA

por Ion TOLESCU

LA primera vez que la Historia prueba claramente la individualidad territorial del país de los rumanos de hoy y la conciencia de sus antepasados, los Getas, de ser el último límite oriental de Europa en contra del nomadismo de los bárbaros, fue, poco más o menos, hace dos mil quinientos años.

Herodoto habla de este tiempo de la guerra de Darius en contra de los escitas nómadas, para rechazarlos hacia el Norte, que éstos pidieron el apoyo de los Getas, el pueblo autóctono de la región cárpato-danubiana, los cuales rehusaron y amenazándoles con sus armas les obligaron a volver a sus estepas.

En el mapa de Ptolomeo, los Tyra-Getas tienen sus fortalezas (davas) a lo largo del Dniester. Tácito dice que al este de este límite hormigueaban los nómadas de la estepa y habla de los eslavos, "salvajes que se cubrían el cuerpo de sebo para reemplazar los vestidos", y de las razas fino-ugrianas hacia la tundra.

En el tiempo de los romanos la frontera oriental de Dacia constituye la defensa del Imperio.

"En la Edad Media, la frontera política se retira sobre la línea del Danubio, pero el límite de la Dacia sigue siendo el mismo" (Simion Mehedinti).

Hace mil años se desencadena la invasión del nomadismo hacia el Oeste. Es la época turbia de la inmigración de los pueblos bárbaros, después de la cual se reconstituyen los Docorromanos de los Cárpatos.

A fines del siglo XIII Raduo da Basarab, poscedor de los ducados de Amlas y Fagaras, pone las primeras bases del principado de Valaquía. Sus sucesores, los Basarabios, reunen a su principado, comprendido entre los Cárpatos y el Danubio, la tierra que se extiende al sur de la Moldavia y Basarabia actuales. Ladislau Basarab tiene como frontera una línea que parte de los Cárpatos, corta el Sireth y el Pruth en la altura de Bacau y Barlad y la desembocadura del Dniester (N. Iorga, "Hist. de los rumanos y su civilización", Buc., 1922, pp. 61-62).

Existía en la primera mitad del siglo XII un principado de Barlad que se extendía desde los Cárpatos al Dniester inferior, comprendiendo el sur de Moldavia y Besarabia de hoy (Xenopol, "Hist. de los rumanos", t. I, p. 236...).

Un segundo principado rumano se había desarrollado al este de los Cárpatos. Partiendo de Maramures a mediados del siglo XIV, Bogdan había sometido la tierra que forma hoy la Bukovina... El pone los cimientos de la Bogdania (o Moldavia) que sus sucesores en el siglo XIV aún extendieron hacia la cuenca del Sireth, Pruth y Dniester, hasta el sur de la actual Besarabia (N. P. Comneno, "La tierra rumana a través de las edades", 1919, p. 25).

Se sabe la historia de la formación de un principado moldavo en Baia después de las invasiones de los bárbaros desde el este de Europa, principado rumano que significaba la reconquista de su tierra invadida, y que se organizaba al lado de otros establecimientos rumanos que se habían quedado ante la invasión. Eran poblaciones de rumanos (se llamaban éstos "valacos" —"bolohoveni" viene de "blanchorum"—) esparcidas hasta Podolia y Volhinia.

La dinastía rumana de los "Musat" reunía la región de la izquierda con la de la derecha del Pruth.

Bajo Román y Alexandru cel Bun (el Bueno) la Moldavia abarcaba toda la cuenca del Dniester y su bahía. Román hacia 1392 se nombraba "Señor de las Montañas al Mar".

Esteban el Grande reforzó la línea del Dniester añadiendo dos fortalezas: Soroca y Orhei.

Por consiguiente, al fin de la Edad Media una serie de refuerzos de "castillos fortalezas" rumanos sobre el Dniester representaba la línea de la frontera rumana frente a los nómadas de la estepa rusa.

Esta línea era también la defensa del Occidente y de la Cristiandad. Ella se extendía desde Pocutzia hasta Cetatea Alba.

Los rumanos hacían guardia contra los tártaros, que consiguieron momentáneamente las regiones del sur de Basarabia, pero fueron expulsados por los rumanos, que tomaron de nuevo la posesión de esta región llamada Bugeac.

Y fuera de esta línea de defensa hubo una verdadera expansión étnica rumana después del rechazo de los tártaros hacia el Este.

Los rumanos pasaron también sobre la orilla izquierda del Dniester trabajando la tierra que los tártaros habían dejado libre (en el siglo XII y XIV). Fue una ofensiva del elemento rumano con la misma finalidad defensiva, base histórica y étnica de la Transnistria, tierra rumana.

El testimonio de esta realidad étnica rumana transnistriana formada por la marcha del primer ocupante de las vanguardias pacíficas de labradores y pastores rumanos a lo largo de la historia y mucho antes de la vanguardia guerrera de los bandos de los cosacos en expedición que los rusos organizaron, el testimonio de esta realidad rumana que está identificada en Transnistria con prolongaciones hasta Crimea el mar de Azov, hacia el Cáucaso, el mar Caspio y las estepas transcaspianas, es la creación de la "República Moldava" por los soviéticos en 1924 entre Diester y el Bug.

Y no es solamente este hecho el testimonio de la existencia de un fuerte elemento rumano más allá del Dniester, sino también el reinado desde el siglo XVII del príncipe rumano Duca de Moldavia.

En toda la Transnistria las autoridades rumanas de Moldavia tenían entonces el cargo de la administración centralizada en Jasey y el príncipe se hizo construir una residencia cerca del Bug.

El país hubiera sido rumano completamente si el proceso etnográfico y político no hubiera tomado otro giro, para la desdicha del pueblo rumano, este gran infortunio del pueblo de los Cárpatos (como dice el historiador Ranke): las invasiones de los bárbaros, que han perdurado como en ninguna parte del mundo, hasta hoy. Este bárbaro nuevo, el "perfecto bárbaro" (como lo llama Ranke), fue Pedro I, el zar que cambió el destino de Rusia transformándola de un país asiático en un país europeo, que entonces sólo tenía catorce millones de habitantes, y que llegó a ser desde la derrota de Carlos XII de Suecia el mayor peligro de Europa. Desde entonces la ofensiva rusa moscovita y panslavista comienza. Y ésta no es la ofensiva de un pueblo, sino de un enemigo de los pueblos, de un sistema de desnacionalización que avanza dentro y fuera de Rusia transformando por ostracismo deshumano la configuración nacional y el equilibrio y armonía entre los pueblos en un amorfo y desequilibrado conglomerado étnico sin más aspiración que la caótica marcha de la barbarie utilizando hipócritamente todos los ideales de la Humanidad solamente para destruirlos y abrirse camino. El ideal nacional lo utilizó para destruir los ideales de otros pueblos (las naciones que componen Rusia son el más elocuente ejemplo: bielorusos, ucranianos, los armenios, los bálticos, etc.); el ideal cristiano lo sometió a su ideal político, y así desarraigó toda idea o doctrina social hasta hoy en día, infestando la Humanidad con el morbo de su incurable fanatismo de la destrucción.

Frente a este avance de la ancestral barbarie, tomando cada siglo nuevo camaleónico semblante, frente al panslavismo, por esencia antinacional y anticristiano, se encontró el daco-romanismo, destino nacional-ecuménico del "desdichado pueblo de los Cárpatos".

Pedro el Grande no tenía siquiera como frontera el Dniester, y la Moldavia rumana sufría la pérdida no solamente de sus territorios entre Bug y Dniester, sino, con el tiempo, de su cuerpo mismo, hasta Pruth: la Basarabia y también la Bucovina del norte, cuna de Esteban el Grande.

A este avance panslavista de la "Santa Rusia" que tenía como objetivo el Bósforo, la Adriática y los Alpes, consiguló una momentánea oposición la política de Dimitrie Cantemir, príncipe rumano, que obtuvo en 1711 un tratado con el mismo zar, del que resulta que "la Moldavia obtendría sus antiguas fronteras hasta Dniester y no pagaría ningún tributo".

Después, el zarismo se aprovechó de todos los momentos favorables para invadir la Basarabia, a pesar del tratado de 1736 de Belgrado, que precisaba que Rusia no tendría ningún derecho de ocupar el territorio entre Dniester y Pruth.

En 1774 el tratado de Koutchouk Kainardji decía en el

artículo 16: "El Imperio ruso restituye al Imperio Otomano toda la Basarabia con las ciudades de Akerman, Kilia e Ismail con sus villas y fortalezas y todo lo que esta provincia contiene".

El Imperio Otomano hablaba en el nombre de los países rumanos que se hallaban bajo su soberanía.

Pero esta paz no fue más que un armisticio.

Después de la guerra ruso-turca de 1806-1812, por el tratado de Bucarest, el Imperio Otomano cometió el atentado contra el pueblo rumano, arbitrariamente sometido por la fuerza, cediendo a Rusia la tierra rumana, una tierra que no le pertenecía y que se encontraba solamente bajo su ocupación, como estaban en aquel tiempo los países del sudeste de Europa dominados por el Islam.

Como consecuencia de la guerra de Crimea en 1854 se restituyó a la Moldavia rumana casi la mitad de esta tierra, los tres departamentos del sur de Basarabia: Cahul, Bolgrad e Ismail.

Pero después de la derrota de los turcos en 1877, los ejércitos del zar en el territorio rumano impusieron la ocupación de estos tres departamentos. Esta fue la gratitud de los rusos para con Rumania, que venían como "salvadores" de los cristianos, gratitud para con los mejores héroes rumanos que en Plevna y Grivitza en el momento casi de la derrota rusa, y que salvaban la victoria cristiana luchando al lado de un pueblo que se decía "campeón de la Cristiandad" contra el Islam. La historia dice que fueron ellos, los rumanos, que luchando por su independencia habían ganado la victoria rusa, esta victoria que les traería la pérdida de su tierra y el martirio de una provincia, símbolo de su mismo destino histórico daco-románico, por el sufrimiento que venía por parte de un pueblo cristiano dándole la conciencia de su ecumenismo nacional. Desde Pruth hasta Kuban y más allá del Volga está esparcida la nación rumana, víctima del secular panslavismo; de generación en generación llevará en su corazón cristiano la esperanza de su libertad nacional, pensando siempre que sus verdugos son cristianos, y viviendo en su propia aspiración nacional, lo que debe ser el verdadero ecumenismo de la cristiandad.

La guerra mundial estalla. Los rumanos luchan al lado de los aliados, y en noviembre de 1917, en plena revolución rusa, "Sfatul Tarii" (el Consejo de la Nación en Basarabia), elegido por el 72,2 por 100 de la población de Basarabia, ratifica el acto de unión de Basarabia con Rumania.

Pero en 27 de junio de 1940 Rusia soviética dirige a Rumania un ultimátum, después del cual las tropas rusas ocupan por la fuerza Basarabia y Bucovina del Norte. El ejército rumano es puesto en humillante retirada por la traición de un malvado Carlos II que reinaba a la sazón sobre las tumbas de millares de rumanos por él asesinados, los legionarios de San Miguel Arcángel, que se habían manifestado como representantes de la voluntad nacional en lo que se refiere a la integridad e inalienabilidad del territorio rumano. (Ver "La Marcha en Basarabia", del libro "Pentru Legionari", de Corneliu Codreanu.)

Era esta representación, movimiento de resurrección nacional y enderezamiento moral de la vida política, estaba prohibida por las bayonetas del rey cómplice al plano del enemigo, interior y exterior, para la desmembración de este Estado rumano que quería estar a la altura de su misión histórica de guardia cristiana a la puerta de las invasiones hacia Europa.

Esta voluntad del pueblo rumano se hacía oír desde el sepulcro por la nación entera y por su ejército sometido a la más vergonzosa degradación.

Basarabia y Buscovina fueron así invadidas en 1940.

Después fueron libertadas como consecuencia de la guerra rumana contra el bolchevismo. Y una vez más invadidas por los rusos bajo el signo del indigno armisticio del 23 de agosto de 1944; indigno porque fue la expresión de la traición, que dejó al ejército rumano en el mismo estado de abandono en un frente sin órdenes, para que luchara y fuera cercado por el enemigo que trataba en el palacio real aquel armisticio clandestino; así llegó el ejército rumano a poblar los campos de concentración siberianos. Tras esta traición se escondía todo aquel mundo politicianista inmoral que intercedía años antes la marcha en Basarabia de la Legión de San Miguel para el despertar de la conciencia nacional de lucha contra el Anticristo del siglo XX, el bolchevismo; este mundo politicianista venal del que se había rodeado también el mariscal Antonescu en su ciega lucha contra la Legión del Arcángel que fue traicionada también por sus colaboradores de la política internacional con los cuales pactaban "clandestinamente" bajo Antonescu las condiciones de la rendición del país (el caso del príncipe Stirbei en El Cairo).

Un rey hoy en día se esconde tras aquel infame armisticio, como un fantoma, entre la firma que dejó tras él en un acta de abdicación (¡después de haber sido condecorado por Stalin!), y un simulacro de Comité Nacional en el exilio, que le reconoce, puesto que está formado por los mismos signatarios del 23 de agosto de 1944.

¿Qué valor pueden presentar las cláusulas de este armisticio cuando la voluntad del pueblo rumano, aquella su representación auténtica, la misma juventud nacionalista y cristiana del país, no ha salido todavía de las prisiones desde los tiempos del rey Carlos II?

Ella llenó los campos de concentración nazistas de Hitler (Buchenwald, Dachau y Sachsenhausen) y también de Antonescu (de donde no salían más que alistados en aquellas siniestras unidades de "rehabilitación" para morir en las primeras líneas del frente: el Batallón de Sarata, etc. Era esto el más hipócrita asesinato); y ahora, la voz de aquella juventud es la voz de las cárceles comunistas, de los horribles "centros de reeducación" (de Pitesti, etc.); y es la voz del exilio y de la deportación.

Esta voz hace un siglo, decíamos, resonaba en el mismo exilio, bajo la misma ocupación rusa, en la palabra del gran Nicolae Balcescu, el apóstol de la Rumania moderna: "Aunque este país se transforme en una tumba, pero que se quede país rumano...".

No es más que la historia exacta de los hechos.

Veamos ahora qué ocurrió durante la ocupación rusa en Basarabia y la Bucovina del Norte.

Después de la primera ocupación la acción intensa rusa de desnacionalización, históricamente es bien conocida. Una balada popular deshonra desde entonces el Pruth con el nombre de "río maldito" durante más de un siglo con el advenimiento del zar Nicolás cuando Basarabia sufría la más dura acción de integración al Imperio ruso y los funcionarios rumanos fueron reemplazados por los rusos y la lengua rumana por la rusa en la administración.

Bajo la ocupación bolchevique la situación de estas aciagas provincias rumanas históricamente también es conocida.

El misticismo soviético, nueva encarnación del misticismo panslavista, impone un nuevo orden de cosas debido a la resistencia general contra el comunismo y a la situación geopolítica de los rumanos, pueblo latino, irreductible obstáculo delante de la tarea panslavista.

Sólo una solución, pues: el desarraigo de las populaciones; la deportación.

Así desde los primeros días de la ocupación de Basarabia y la Bucovina del Norte en 1940 comienza la destrucción de aldeas rumanas por la evacuación forzada y deportaciones en masa; y he aquí nombres de poblaciones que se quedan desiertas: Boian, Vadul Nistrului, Mahala, Noua Salita, Orasani, Tereblecea, Tristiana, Larga, Floresti, Sipotul Sucevei, Crasna, Tamanca, Patrauti Iordanesti, Marginea, Saliste, Straja, etc.

Y esta devastación fue sangrienta. Desde las murallas de las fortalezas del Dniestro hasta los Cárpatos hubo una cadena de batallas.

Desde 23 de agosto de 1944 el camino del calvario es más difícil aún. Páginas de verdadera epopeya nacional escriben con su sangre estos campesinos rumanos.

Hubo una línea de fuego, hasta la última bala de la resistencia campesina organizada bajo su propia responsabilidad, los rumanos resistieron con la consigna general de no caer vivos en manos de los bárbaros rojos. Se sabe la historia de los diez mil aldeanos de Bosanci (Suceava) que fueron atacados con una crueldad inaudita y que se sacrificaron todos.

El envío sistemático y continuo de los rumanos de las dos provincias en Siberia sigue el ritmo de la rusificación universalmente conocida.

"Es la política de rusificación a todo precio —dice M. Inorodetz en "Porque el Babilonio ruso se ha descompuesto"— que obliga a cada nacionalidad a su bienestar, a su esfuerzo cultural; a su valor ideal, que por la razón de Estado se esfuerza de alcanzar su finalidad por el látigo y la cárcel. Pero estos medios no bastan y no queda, pues, otro expediente que el degüello y la destrucción de las poblaciones enteras para llegar a este fin."

Y esta destrucción contra la población rumana fue más intensa. "El odio de los bolcheviques contra Rumania —dice Alexinski en "Del zarismo al comunismo"— se explica sobre todo por este hecho de que consideran a Rumania... como un obstáculo a su expansión territorial...".

El periódico oficial de la República Moldava "Moldova Socialista" del 9 de enero de 1965, prueba esta acción de aniquilamiento del pueblo rumano por las nuevas deportaciones en Pavlodar Kazakstan y Siberia, cuyos detalles ciertos están a la disposición de todos, siendo dados públicamente por el Gobierno soviético mismo. Se trata de indignos preparativos para la victoria de un eventual plebiscito. Se trata de la dislocación de los "Kolhosianos", trabajadores y funcionarios, es decir, de la deportación en masa de la población.

Esta acción la denunciamos al mundo entero, pues la conciencia de este mundo se declare en el nombre del pueblo rumano, hoy encadenado por el bolchevismo; que esta conciencia se declare en el nombre de los derechos indiscutibles históricamente y étnicamente de Rumania sobre Basarabia y la Bucovina del Norte como provincias rumanas, derechos que no pueden ser sometidos a ninguna decisión plesbiscitaria futura.

Los Sovietts no tienen ninguna moral de pretender que el porvenir de estas dos provincias rumanas, que sufren hoy el martirio de las deportaciones, sea decidido por las poblaciones inmigrantes en lugar de la población autóctona moldava, que ya se había pronunciado en 1917 por el Consejo del País elegido en Basarabia por el 72,2 por 100 de la población. El Consejo del País ha ratificado la unión de Basarabia y Bucovina con Rumania y recordamos aquí con exactitud el censo de la población deestas dos provincias incorporadas a la patria rumana en 1917:

Basarabia: de 3.110.654 habitantes: rumanos, 60,4 por 100; alemanes, 0,1 por 100; rutenios, 4,2 por 100; ucranianos, 6,3 por 100; rusos, 12,3 por 100; búlgaros, 5 por 100; polacos 0,37 por 100; gagautzi, 3,4 por 100; armenios 0,2 por 100; judíos, 5,2 por 100; otras populaciones, 2,6 por 100.

Bucovina: de 910.997 habitantes: rumanos, 64,4 por 100; secui, 0,5 por 100; alemanes, 0,1 por 100; húngaros, 0,4 por 100; rutenios, 14,1 por 100; ucranianos, 9,4 por 100; rusos, 0,9 por 100; polacos, 1,7 por 100; hutzanos, 2,1 por 100; judíos, 5,4 por 100; otras populaciones, 1 por 100.

Afirmamos aquí la tesis declarada legítima por la Historia los derechos rumanos sobre el territorio entre Dniestro y Bug de la Transnistria, derecho de auttodeterminación plebiscitaria de este territorio y la libertad del medio millón de rumanos de más allá del Dniestro como población autóctona.

He aquí la opinión del sabio francés Em. de Martonne consecuencia de toda su documentación científica, expresada en la conferencia hecha a la Sociedad de Geografía de Lille en 1920 ("La Roumanie", pág. 16):

"¿Sobre qué base moral los soviéticos pueden pretender que el futuro de Basarabia sea decidido por las poblaciones inmigrantes y no por la población autóctona moldava, cuya palabra se hizo oír tan a menudo?

Si se puede hablar de un plebiscito en relación con el elemento moldavo de la antigua Rusia, esto no puede referirse más que al millón de Moldavos de más allá del Dniestro".

Pero antes de aceptar semejante plebiscito los rusos han hecho desaparecer después de la ocupación en un solo año 300.000 rumanos de Basarabia y hace mucho tiempo había sido organizada la deportación completa.

Estas deportaciones hoy son anunciadas oficialmente por la prensa soviética.

Y la rutina de estas deportaciones, tú, Siberia, las conoces muy bien...

Entre tus murallas de hielo tantos corazones tiemblan en las garras de la muerte.

Pasan en convoyes rayados y en estridente sonar de cadenas los exiliados, entre las bayonetas bolcheviques azotados por el viento y los látigos.

Ellos pasan en convoy sin fin hacia la impenetrable selva. Al trabajo.

Y sobre sus hombros helados pesa la tumba.

"Pohod na Sibir"... es la sinfonía de tu dolor, prisionero siberiano.

Tu camino de condenado sin culpa en este infierno moscovita, es un camino de luto, de cementerio...

Camino sin lágrimas de madre, y sin lectura de sacerdote, sin cruz y sin son de campana.

El único sonido no es el de la Iglesia, sino el de la pala con que el guardián te ha hendido la cabeza porque tú no has podido andar más. Así caen, en cada momento, asesinados, los que han sido llevados al exilio. Sin vestidos y extenuados, su único tesoro es la lata herrumbrada prendida a su cinturón, en el fondo de la cual han quedado algunos granos de avena helados y aún no comidos.

¡Pobre condenado de este cementerio de los pueblos, Siberia! Tú no vives más que en la esperanza de tu retorno a la tierra de tu país. Tú, rumano, que caes bajo la mano de tus asesinos. Puesto que tú has nacido delante del paso de ellos. Con tu alma, con tu historia, con tu destino de pueblo sacrificado que has vivido "bajo la sombra de la historia", bajo el diluvio de la barbarie cuyas olas todavía no se han retirado para que tú crezcas en tierra aún más fértil de este tu destino de perpetuo sacrificio, como un milagro, enigma de la historia. Tú eres el mundo romano de la ley delante de los bárbaros llevados por los vientos hacia ti. Tú eres el mundo cristiano del Espíritu delante de los ejércitos del anticristo. El primero en el avanpuesto del continente de la civilización cristiana con tu Basarabia y Bucovina, símbolos del trágico destino de un pueblo de martirial aspiración, símbolos para toda una Humanidad su camino vivo hacia Dios, el único Dios, Cristo, el Dios del sacrificio y del dolor.

Para ti, rumano desterrado y esparcido por toda la estepa desde Pruth y hasta los desiertos del hielo siberiano, tantas oraciones hacia el Angel de Dios de tus hermanos todavía en libertad. Ellos piden al mundo libre tu retorno a la libertad. Hoy en día, cuando los pueblos de Africa han llegado a ser tratados según la ley de esta libertad, tú, centinela histórica de la civilización; tú estás abandonado y sometido a la ley del esclavaje. Hoy, cuando de una evocación bíblica se forman los derechos étnicos de un nuevo Estado como "Israel" y allí se envían gente de toda parte del mundo para llenar un vacío territorial, tú eres dislocado de la tierra de tus antepasados que fue de generación en generación tu continua cuna.

Pero nosotros, portavoz de tu sufrimiento, conscientes del sentido de tu sacrificio, de tu ecumenismo nacional, cuyas bases arrancan de la necesidad lógica del dogma de la unión cristiana, recordamos al mundo la trascendencia en el plano político de este ecumenismo, tu aspiración: "Realización de la santa alianza de los pueblos". Es el sentido del daco-romanismo, conciencia en la que se forjó el destino nacional ecuménico del pueblo rumano. Recordamos al mundo las palabras de este apóstol del rumanismo de siempre, Nicolae Balcescu, palabras en las cuales los rumanos creen:

"...La sangre correrá siempre hasta que el mapa de Europa sea transformado. Los estados fundados en la idea de ocupación, en la violación de los derechos de las naciones, serán aniquilados, los países se reintegrarán a su libertad y la santa alianza de los pueblos será realizada..." (1850).

Un siglo más tarde dirá Corneliu Codreanu en el camino de su martirio por San Miguel Arcángel, el príncipe de la unión, protector de la fe de los cristianos:

"Frente a frente están dos mundos solamente. Bajo su presión, en la hora de la batalla, todas las combinaciones diplomáticas se derribarán como unos castillos de cartón. Estos dos mundos son: los estados de las revoluciones nacionales que luchan para la defensa de la cruz y de una civilización milenaria y el bolchevismo con sus anexos, que lucha para el aniquilamiento de las naciones y el derrumbamiento de la civilización cristiana.

Estos últimos, el bolchevismo y sus anexos, serán destruidos por los ejércitos de la Cruz y del orden natural del mundo" (Circulares, p. 102).

DAVAI CEAS...

contestată de nimeni, de altfel pe bună dreptate. Dar planul cincinal 1976-1980 prezentat de Andrei Kossiguin citit cu atenţie va da specialiştilor impresia unui impas în care se găseşte Rusia sovietică.

Necontestat că intervenţia Rusiei sovietice în Angola, fixează o dată în istoria ei. Preţul acestei victorii îl va fixa reacţia energiei morale şi economice a poporului american. De intensitatea acestei reacţii a mândriei americane adânc rănită, nu poate fi nici o îndoială. Există o legitimă îndoială în ce priveşte simţul de răspundere a clasei politice americane, dacă va putea fi la înălţimea morală a reacţiunii poporului american.

Este de sperat că scena simbolică cu "Davai ceas", rostit în formă delicată şi pedagogică, va fi înlesnit personalului politic să-şi dea seama unde duce politica de concesiuni făcute Rusiei de la Iunie 1941 şi până la Conferinţa de la Helsinki. Era pentru Români mai puţin grav că cedau la "Davai ceas" al soldaţilor ruşi, care însoţeau porunca de pistolul mitralieră, decât concluzia lui Brejnev rostită aşa de suav după ce Sonnenfeld s'a executat. "Sonnenfeld este foarte gentil. Sunt sigur că Gromiko se va gândi adesea la el. Iată cum se leagă bune şi solide prietenii".

Rămâne de văzut dacă Americanii vor fi de acord cu o bună şi solidă prietenie cu Rusia sovietică pe aria "Davai ceas", fireşte fără prea puţin amabila ameninţare cu pistolul.

O DATA MEMORABILA

ZIUA de 8 Ianuarie 1977 va rămâne înscrisă în analele istorice ale luptei anticomuniste oricât vor încerca comuniștii din lumea întreagă să minimizeze importanța evenimentului.

Pentru prima oară în URSS, protestele pacifice ale câtorva oameni de curaj sătuli de regimul ce le usucă sufletul și ființa, au luat aspect de act de violență. De *violență semnificativă* deoarece, până în această clipă, autorii n'au fost descoperiți. De *violență organizată* deoarece totul a decurs după normele adevăratei lupte clandestine.

Bomba care a făcut explozie într'o stație de Metro, la Moscova, devine un *simbol* care merită atenția lumii. Nu mai e vorba de simplu protest scris sau vorbit la Radio, ci de un act de luptă, de decizie fermă și voluntară contra unui regim odios, recunoscut ca violent și fără milă față de orice opoziție.

Această bombă e gestul de început al unei revolte ce mocnește de zeci de ani în sânul popoarelor dominate de Kremlin. Societatea sovietică se găsește pentru prima oară în fața unui eveniment ce-o depășește și-o derutează.

S'a susținut totdeauna în Apus, cu o încăpățânare de catâr, că dincolo de Cortina de Fier domnește liniștea deplină a marei armonii socialiste. Omul sovietic, produs al marei gândiri marxisto-leniniste, nu poate avea decât admirație și loialitate pentru regimul ce-l duce spre progres și fericire...

Lipsurile endemice de alimente, îmbrăcăminte și alte lucruri curente sau lipsa totală de libertăți, nici nu sunt luate în seamă. Nimicuri burgheze care nu interesează pe cei ce *cu entuziasm* — zice-se — zidesc socialismul practic. Gânduri anti-revoluționare nu pot scorni decât mințile câtorva scriitori nepublicați și incitați de "agenții occidentali".

Orice comunist convins sau cetățean *"progresist"* din lumea apuseană îți bagă sub nas argumentul peremptoriu al imposibilității unei răsvrătiri, unei desperări sau unei nemulțumiri în imperiul roșu. Acolo nu pot domni decât liniștea, pacea și buna înțelegere. Uită însă (sau se preface că uită) că liniștea sovietică înseamnă *călușul* la scară națională, că pacea simbolizează *gulagurile și mormintele* fără număr, iar buna înțelegere ilustrează *sloganele* svârlite peste sufletele urgisite ale noroadelor asuprite!

In plus, argument decisiv, împins cu subtilitate în presă și'n mentalitatea occidentală: acolo, sub regimul sovietic, NIMENI nu gândește să se revolte, să se ridice împotriva Statului sau să apeleze la metodele teroriste care — se știe — caracterizează viața politică a lumii libere. Povești tot ce se spune despre lupta nevăzută a tineretului, a organizațiilor clandestine și tot procesul de acțiuni prin care aceștia se manifestă peste tot locul...

Strigoi ai unor visuri idioate și netoate toți fugiții plaiurilor și stepelor răsăritene. Netrebnici toți cei de denigrează fericirea omului sovietic!...

Acolo, în imperiul slav al sclaviei n'au fost, nu sunt și nu vor fi niciodată nemulțumiri și răscoale! CINE SA LE FACA, când toată lumea are ce-i trebue (!), când regimul luptă pentru binele proletariatului (!!), când libertatea și egalitatea domnesc în societate (!!!)... Asemenea nemulțumiri și răscoale nu pot răsări decât în mintea bolnavă a democrațiilor apusene, precum numai în mijlocul lor pot apărea cazuri de cruntă răsbunare populară. Regula fatalității istorice vorbește dela sine!

Și iată că la Moscova, în inima imperiului sovietic, o mână de oameni deciși, își fac datoria de a anunța pe megalomanii din Kremlin că mujicul îndoctrinat cu dialectică marxistă și leninism realist, trăit în teroare și tăcere timp de 60 de ani, A AJUNS LA SATURATIE!

Pentru prima oară în regimul adus la putere și susținut cu bombe, o bombă îi anunță începutul sfârșitului. Mulți vor spune că-i exagerată o asemenea remarcă în clipa când forța militară a Rusiei Sovietice a atins apogeul, iar influența sa politică își poate impune voința peste tot globul. Ce greutate să aibă în balanța destinului un act de protest pierdut în mijlocul atâtor acte de terorism ce sgudue liniștea lumii...

Și totuși, nu e acelaș lucru!

Bomba dela Moscova, e un strigăt de desperare și-un protest! O isbucnire din adâncurile sufletului rusesc ce nu mai poate suporta apăsarea unui regim sălbatec! Un semn al vremurilor noi ce mijesc în rândurile maselor populare înșelate amarnic în speranțele lor și asuprite fără milă de *"Tarii"* marxiști din Kremlin.

Acte de nemulțumire și protest apar cu regularitate de mai mulți ani în viața sovietică. Să ne aducem aminte de atentatul încercat contra lui Leonid Brejniev în 1969 și pe care presa l-a trecut ușurel la simple fapte diverse în viața unui *"mare om politic"*. Deasemenea, cine-și mai amintește de revolta echipajului de pe contra-torpilorul "STOROJEVOI", la 6 Mai 1976, în marea Baltică?

Și aceste acte erau SEMNE ale unei modificări de mentalitate și atitudine în mijlocul acestor *"mass media"* rusești aduse prin teroare la un numitor comun. Toate demonstrau o luare de conștiință, dar nu depășeau gestul protestatar. De aceea n'au avut urmări importante. Pe când bomba din Metroul moscovit constitue *faza activă a unei lupte decisive.*

Răspunderea luată de cei ce-au *"aprins fitilul"* constitue o dată în lupta de desrobire a poporului rus. Neliniștea provocată în mediile guvernamentale și măsurile uriașe luate de autoritățile polițienești pentru a descoperi pe autori, mărturisesc mai mult ca orice comentariu importanța istorică a gestului. Opoziția verbală, sau tradusă cel mult în neglijabile manifestații prin" *Piața Roșie*", capătă astăzi culoarea eroică a atitudinei fără echivocuri ce-și asumă răspunderea.

Mitul, răspânditor de groază, al forțelor de represiune și al a-tot-puterniciei Kremlinului, a primit prima lovitură ce-i va sdruncina temelia. De-acum altele vor urma, puse în mișcare de acest început promițător. Și'ncet, încet, umbra răsbunătoare a robilor se va întinde, activă și neînfricată, peste marea împărăție sovietică.

Prima lovitură a fost mai grea, dar și-a atins țelul. Altele vor sgudui molohul roșu, aduse în valuri de mânia popoarelor subjugate. Și dacă o mare putere militară își poate impune supremația altor puteri prin răsboi sau teama de răsboi, NIMIC NU MAI POATE FACE atunci când autoritatea îi este minată dinlăuntru de termita umană, ajunsă la conștiința răspunderei sale naționale. Când omul asumă lupta contra tiraniei și merge până la sacrificiul total pentru libertate și justiție, atunci se definește în istorie INCEPUTUL SFARSITULUI oricări imperiu oricât de puternic ar fi el.

Deaceea, ziua de 8 Ianuarie 1977 rămâne o dată memorabilă în lupta poporului rus contra regimului comunist.

GEORGE BICNITIU

Albastru

de Ion A. BUCUR

Prea trist sufletul meu, nu fi.
Mantaua înstelată să-ți anini
Pe umeri albi, și treci pe culmi,
Cununa de zăpadă și de spini.

Nu-ți tremure lacrima'n ochi.
Acelaș freamăt chinuit și pur,
Te-afundă'n văi, te'nalță'n nori,
Cutremurat de sete și azur.

Pornească viorile cânt-
Șivoiu albastru de unde să te'nchini,
Ne vom găsi mântuirea'n
Roșii picuri, din răni de heruvimi.

Poate va fi prea mult, sufletul meu,
Și noui tristeți n'ași vrea să-ți mai adun;
Dar tu să știi căn taina, mă logodesc
Cu luna, cu moartea mă cunun.

(Din volumul «Poezii», Ed. Dacia.)

TRANSILVANIA ROMANEASCA

le, 18 ani, *împușcat în stomac;* Perneș Gavril, 33 ani, *împușcat și apoi ars;* Blaj Vasile, 23 ani, *împușcat în cap;* Seredan *Maria*, 61 *ani, străpunsă cu baioneta;* Blaj *Nastasia*, 41 ani, *împușcată și apoi arsă;* Bârjoc *Maria*, 61 *de ani, împușcată în cap;* Bârjoc, *Ana*, 38 *ani, străpunsă cu baioneta;* copilul ei, Bârjoc Gheresim, de 7 *ani* (!!!); Drăgan *Ludovica* de 58 de ani, *arsă;* Bârjoc *Nastasia*, 46 ani, *arsă;* Sălăjan *Ana*, de 31 de ani, *deși însărcinată, a fost străpunsă cu baioneta*, și copiii ei, Ion de *doi ani*, și *Todor de 9 ani, primul ucis cu grenada, secundul împușcat;* Brumar *Maris de 58 de ani, împușcată;* Brumar Samoilă, de 78 *ani, împușcat;* Bărcan Gavril, 31 ani, *străpuns cu baioneta;* soția lui *Floarea, de 28 ani, străpunsă cu baioneta;* însfârșit, Carabă Dănilă; Nărgăroș Vasile; Bărburos Vasile; Crișan Năstase; Cure Vasile; Cure *Ana;* Mălăeș *Ana;* Sabo *Ana;* Lazăr *Ana;* Lazăr *Angela;* Ghiuruțan *Ana;* Ionuțaș Gavril; Blaj Dănilă; Indreeș *Ana;* Selejan Gavril; Blândaș Dumitru; Sabo *Nastasia;* Sabo Iuliu; Sântămărean Ion; Sabo Vasile; Dârjan *Nina;* Jurcan Ion; Bârjoc Ion; Burman George; Hus Vasile; Negrean *Ana;* Dârjan Alexandru; Dârjan *Ana;* Jurcău Ion; Drăgan *Ana;* Hus *Floarea;* Indrieș Gavril; Dănilă *Ana, Costea Traian, preot;* Romițan *Nastasia;* Culbus Niculae; Vlaicu Gavril; Pușcaș Vasile; Cozma Lazăr; *Goz Aurelia, învățătoare;* Opriș Gavril; Culbus Niculae. După cum se vede, bătrâni, bătrâne, femei, femei *însărcinate*, copii de 2 ani și diriguitorii satului, *învățătoarea și preotul*. Preotul Costea a fost împușcat în cap, apoi târît în pridvorul casei, a ars cu casă cu tot. *Invățătorul* Ion Costea și soția lui, scăpați din prăpăd ,au fost împușcați după o săptămână între comunele Bodia și Agriș, de jandarmi, sub motiv că *au încercat să fugă de sub escortă.*

Nici circumstanța atenuantă a unei nebunii momentane nu — și poate afla loc: învățătorul și soția lui, scăpați momentan, sunt împușcați *după o săptămână sub ridicolul motiv al fugii de sub escortă.* Tot în județul Sălaj, în comuna Ip, în noaptea de 13 spre 14 Septembrie, soldați dirijați de "Nemzetör", atacă și ucid 155 de Români, bărbați, femei și copii, și le jefuiesc casele. Cadavrele au fost îngropate într'o groapă comună, fără preot.

Avem date precise, cu nume de femei, bărbați și copii, uciși în toate județele din Transilvania și nu numai din Sălaj. Dar pe lângă uciși, au fost și arestări și internări în lagăre. Numărul celor arestați se ridica la data de 30 Octombrie 1941 la 13.339 persoane. Inchisorile Tribunalelor din Satu Mare, Carei, Târgu Mureș, Zalău, Gherla, Sighet, Baia Mare, Sf. Gheorghe, Cluj, Oradea, etc., erau pline de dacoromani. In teritoriul Ungariei s'au înființat lagăre pentru ei la Seghedin, Debrețin, Budapesta, Békéscsaba, Püspökladány, etc. Regimul de închisori și lagăre a fost barbar. Batjocurile și bătăile erau curente. Hrană? In bătaie de joc li se dădeau alimente stricate. Inchisorile și lagărele mai erau și centre de șantaj. Multora li se dădea drumul cu condiția că renunță "de bună voie" la cetățenia maghiară și pleacă în România. Dar se făceau și expulzări. Numărul celor expulzați, la data de 30 Octombrie 1941, era de 12.595. Unii erau expulzați fără să se indice nici un motiv. Se citează cazul de expulzare a numeroși Români, prin ordinul Nr. 385 din 4 Octombrie 1940, al Comandamentului militar al orașului Cluj. Alții au fost expulzați pe motivul că "nu prezintă încredere". Se citează astfel cazul ordinului de expulzare No. 449 din 4 Octombrie 1940, al comandamentului militar din plasa Salonta, trimis preotului Alexandru Hurban din Mădăraș, județul Bihor. Alții au fost expulzați pentrucă "aveau sentimente românești".

Toate acestea se făceau în baza unor planuri dinainte stabilite. Se urmărea dispariția Dacoromanilor de pe acest teritoriu, așa cum preconizase ziarul Pesti Hirlap. Din aceste planuri se deducea distrugerea conducătorilor firești ai Dacoromanilor, distrugerea Bisericii, a școalei, a episcopilor, a învățatorilor, a preoților, adică acest blestemat element dacoroman să rămână fără conducători. Astfel au fost expulzați: Episcopul Nicolae Popovici al Oradiei și Dr. Iosif Popp, abate rom. catolic de Sânjob, județul Bihor. Au fost opriți de a se întoarce la reședință, refuzându-li-se cetățenia maghiară, Episcopul ortodox Vasile Stan al Maramureșului și Episcopul greco-catolic Dr. Valeriu Traian Frențiu al Oradiei. Episcopul Nicolae Colan al Clujului a fost chemat în fața comisiei de recrutare și după ce a fost măsurat, a trebuit să depună jurământul care se cere recruților... Au fost expulzați: 12 preoți ortodoxi din Eparhia Oradea; 7 preoți din eparhia greco-catolică a Clujului; 3 din cea ortodoxă a Clujului; 6 din cea greco-catolică a Oradiei; 2 din cea greco-catolică de la Baia Mare.

Au fost forțați să se refugieze după ce au fost arestați și maltratați: *Toți* preoții ortodoxi din regiunea săculască; *aproape toți* preoții (circa 65) din Eparhia ortodoxă a Maramureșului; 56 preoți uniți din regiunea săculască; 42 preoți ortodoxi din Eparhia Oradea; 30 preoții ortodoxi din Eparhia Cluj; 28 preoți din Eparhia unită Cluj; 33 preoți din Eparhia unită Oradea; 17 preoți din Eparhia unită Baia Mare; iar 35 preoți din Eparhia ortodoxă Cluj s'au refugiat înainte de venirea trupelor maghiare.

Au fost uciși preoții: Protopopul ortodox Aurel Munteanu din Huedin; preotul Traian Costea, deja citat; preotul unit Andrei Bujor din comuna Mureșenii de Câmpie (Cluj).

Au fost maltratați și apoi închiși: Vicarul Episcopiei ortodoxe a Maramureșului; 12 preoți din eparhia ortodoxă Cluj; 8 din eparhia ortodoxă Oradea; 16 din episcopia unită Baia Mare; 15 din eparhia unită Oradea.

Au fost maltratați: aproape toți preoții din eparhia ortodoxă a Maramureșului; 3 din eparhia ortodoxă Cluj; 6 din eparhia unită Cluj; 15 uniți din regiunea săculască; 4 din eparhia unită Oradea.

In urma alungării tuturor profesorilor, Academia teologică ortodoxă din Oradea a trebuit să-și închida porțile. Cea din Cluj a rămas numai cu doi profesori. Societății "Astra" i s'au luat averii: Palatul Cultural din Reghin, jud. Mureș; Căminul cultural din Com. Goreni, jud. Mureș; Parcul Sportiv din Cluj.

Au fost dărâmate până la temelie, următoarele biserici: A) Ortodoxe: Borsec, jud. Mureș; Biborțeni, jud. Odorhei; Căpeni, jud. Trei Scaune; Comalău, jud. Trei Scaune; Vârghiș, jud. Odorhei; Racoșul de Sus, jud. Odorhei; Sălard, jud. Bihor. B) Grecocatolice: Ocland, jud. Odorhei; Crăciunel, jud. Odorhei; Merești, jud. Odorhei; Oltrău, jud. Ciuc; Pănet, jud. Mureș; Sânmartin, jud. Odorhei.

Au fost dărâmate în parte: Biserica ortodoxă din Boroșneul Mare, jud. Trei Scaune. Biserica unită din Moftinul Mare, jud. Sălaj. Au fost devastate bisericile ortodoxe din: Alta Medie, jud. Trei Scaune; Belin, jud. Trei Scaune; Bicsad, jud. Trei Scaune; Ozun, jud. Trei Scaune. Au fost avariate bisericile unite din: Aldea, jud. Odorhei; Mădăraș, jud. Ciuc. A fost luată cu forța de Ungurii romano-catolici, biserica ortodoxă din Chichiș, jud. Trei Scaune. Au fost nivelate temeliile bisericii unite în construcție din Dej. Au fost *prefăcute în magazii* bisericile ortodoxe din Miercurea Ciuc; Gheorgieni, jud. Ciuc; Praid, jud. Odorhei. A fost *transformată în cazarmă* biserica unită din Bicaz-Centru, jud. Ciuc. Au fost închise bisericile ortodoxe din: Biharia, jud. Bihor; Macea, jud. Bihor; Col. Roșiori, jud. Bihor; Marghita, jud. Bihor; Episcopia Bihor; Capela ortodoxă din curtea spitalului județean Oradea; Biserica unită din Curtuioșeni, jud. Bihor. In Arded, jud. Satu Mare, Ungurii au oprit continuarea lucrărilor la noua biserică și au alungat muncitorii. La Urziceni, jud. Satu Mare, Ungurii au oprit cu forța oficierea liturghiei în limba română.

La Ghenciu, jud. Satu Mare, Ungurii au spart geamurile bisericii. La Căpiani, jud. Satu Mare, Ungurii au spart geamurile. La Răduleşti, jud. Sălaj, capela românească a fost transformată în școală de către preotul reformat. La Lucăceni, jud. Sălaj, Ungurii au spart geamurile iar credincioșii români au fost bătuți în timpul slujbei și scoși cu forța din biserică. La Oradea-Grădini, Ungurii au împiedicat oficierea slujbei în limba română, intrând în biserică, vociferând și cântând ungurește.

Au fost forțați să treacă la confesiunile maghiare:

Totalitatea credincioșilor ortodoxi din 8 parohii din regiunea săculască, iar din alte 8 parohii, au fost siliți să treacă la religiunile maghiare, *majoritatea* credincioșilor ortodoxi.

Au trecut, fiind *forțați*, credincioșii ortodoxi din Eparhia Maramureșului, ale căror parohii au fost desființate.

Au *trecut*, de asemenea, la romano-catolici sau reformați, *în mare parte*, credincioșii uniți din parohiile Sovata, Voșlăbeni, Isvorul Mureșului, Alta Seacă, Bilbor, Hodoșa-Ciuc, Bicaz-Chei, Sântandrei, Merești, Bolintineni, Bezidul Nou, Tirimioara, Odorhei, Mărtiniș, Ciuc-Sângeorgiu, Baraolt, Sardul Nirajului, Crăciunești, Păsăreni, Roteni, Troița, Isla, Ilioara, Culpiu, Herghelia, Moișa, Ghimeș-Făget, Coșnea, Chiești, Cason-Imper, toate din regiunea săculască. Apoi 3243 credincioși români uniți din 49 parohii, aparținând Episcopiei unite din Maramureș; 2214 credincioși români uniți aparținând episcopiei unite din Oradea. In general *au trecut*, dela confesiunile românești la cele maghiare, persoane asupra cărora s'au putut face presiuni directe și cărora le era amenințată pâinea zilnică.

Trebuește notat că *Sf. Scaun a dezaprobat public și a oprit campania maghiară de convertire forțată a credin-*

cioşilor români grecocatolici la religia romanocatolică prin Decretul publicat în "Acta Apostolicae Sedis" din 18 Februarie 1941.

In numeroase comune Românii au fost provocaţi să schimbe "stilul românesc" al bisericilor. Se citează cazurile din comuna Urmeniş, jud. Mureş şi din comuna Crăeşti, acelaş judeţ.

Prin decretul publicat în "Budapesti Közlöny" (Monitorul Oficial maghiar) No. 84 din 13 Aprilie 1941, Guvernul Maghiar a înfiinţat o Episcopie "ortodoxă" maghiară, deşi în rândurile populaţiei de origine etnică maghiară nu sunt ortodoxi. In fruntea ei a fost numit un cleric rus refugiat, Mihai Popoff, caterisit de Sinodul arhieresc al Bisericii ortodoxe ruseşti, din străinătate. Scopul clar al înfiinţării acestei Episcopii este maghiarizarea credincioşilor ortodoxi români.

Invăţământului românesc din Transilvania de Nord, i s'au dat lovituri de moarte. Majoritatea învăţătorilor şi profesorilor români a fost forţată să se refugieze. Cei mai mulţi au plecat numai după ce au suferit maltratări şi schingiuiri, sau după ce au fost serios ameninţaţi cu moartea. Astfel, din 4700 învăţători şi învăţătoare, câţi funcţionau înainte de 30 August 1940 la şcolile primare de Stat din Ardealul de Nord, 3982 au fost nevoiţi să-şi părăsească căminul şi să se refugieze. Pe de altă parte nici învăţătorii şi profesorii rămaşi, n'au fost toţi angajaţi de Statul maghiar. Şi chiar dintre cei angajaţi, unii au fost demişi după câteva săptămâni sau luni de funcţionare, iar alţii au fost transferaţi chiar în cursul anului şcolar în diferite localităţi din cele mai îndepărtate colţuri ale Ungariei. Au fost izgoniţi deasemeni 558 de profesori şi maeştri secundari titulari şi 80 de suplinitori. *Din totalul de 800 profesori români, câţi erau înainte de Diktatul de la Viena, au rămas prin urmare numai* 162. Dar şi din aceştia, cei mai mulţi au fost scoşi la pensie sau, sub diverse motive, înlăturaţi din învăţământ.

In ceiace priveşte învăţământul primar, vom da câteva exemple din judeţul Someş:

In com. Gârbău cu 300 de elevi români, nu există şcoală românească şi au fost siliţi să urmeze şcoală ungurească. In Ocna Dejului, 247 elevi români, numai şcoală ungurească, nici un învăţător român. In com. Răscruci, 240 elevi români, numai şcoală ungurească, nici un învăţător român. In com. Surduc, 220 elevi români, numai şcoală ungurească, nici un învăţător român. In com. Ciocmai, 220 elevi români, n'au avut nici un fel de învăţător şi nu au făcut şcoală. Şi acuma în judeţul Mureş: Topliţa, curat românească, 6.000 locuitori, 800 de elevi români: nici un învăţător român. In comunele Stânceni, Răstoliţa, Deda - Bistra, nici un învăţător român. Deda, 300 elevi români: nici un învăţător romn. In schimb în aceiaşi comună, la 5 elevi unguri şi 7 evrei, 4 învăţători unguri, etc.

Avem la dispoziţie un bogat material pentru a continua, precum şi încă multe fotografii, dar scopul nostru nu a fost să scrim o carte ci o simplă broşura pentru a răspunde sgomotoasei şi nejustificatei propagande maghiare. Am voit să demonstrăm că nu a existat o Ungarie milenară, nici una tolerantă ci, de la 896 şi până la 1940, numai o Ungarie barbară.

Un honved printre ruinile fumegânde ale satului românesc.

Cadavrul unui român ucis la Trăsnea de soldatii maghiari, aruncat pe un car luptă.

Abatele Dr. Iosif Pop expune dlui Purly, cumnatul regentului Horty modul barbar în care au fost expulzaţi intelectualii români din Oradea. (Fotografie luată într'o gară din jud. Arad.)

Cadavrele mai multor ţărani români, ucişi de soldaţii unguri la Trăsnea.

Ion Şerban, primar din Comuna Joreni (Ciuc), shingiuit de soldaţii maghiari.

Un grup de români din Oradea şi Zalău, expulzaţi de autorităţile maghiare, în vagoane de vite. In uşa vagonului P. S. S. Episcopul Dr. Nicolae Popovici.

Grup de ţărani români, maltrataţi şi expulzaţi de autorităţile maghiare din Jud. Trei Scaune.

Mormântul celor 155 de ţărani români din com. Ip, masacraţi de armata maghiară. Lângă mormânt un soldat ungur.

Ţăranul Petru Oneţ din com. Ianculeşti, schingiuit de soldaţii unguri în noaptea de 11-12 Oct. 1940 şi mort în spitalul din Arad la 31 Dec.

Biserica ort. rom. din Căpeni, zidită în 1876, rasă de pe faţa pământului, de bande ungureşti.

Un convoi de Moţi, expulzaţi din com. Scărişoara Nouă, la sosirea lor în gara Făget (jud. Severin).

Trenul expulzaţilor români soseşte în gara Curtici-5 Oct. 1940.

Intelectuali români din Nordul Transilvaniei, expulzaţi de unguri, au sosit la 5 Oct. 1940, în gara Curtici, în vagoane plumbuite.

Ţărani români, expulzaţi. Mulţi din ei au capetele bandajate de pe urma sălbăticiei bandelor maghiare. (Fotografie luată la Tarcău Jud. Neamţ.)

INCHEIERE

S'ar putea crede că după 1944, Românii au căutat să se răzbune, să-şi ia revanşa, sau cel puţin să demonstreze că ei sunt stăpânii în Ardeal. Oricât de paradoxal ar părea, după 1944 tot Ungurii au fost agresivi. Motivul? Guvernul instalat la Bucureşti de Moscova, avea interes să producă între naţionalităţile componente ale Statului zâzanie, certuri, pentruca regimul să se întărească, să sdrobească orice împotrivire. Şi de data aceasta vom da cuvântul unui nevalah, unui străin. E vorba de dl Reuben H. Markham. Acesta a fost corespondent al unei gazete americane la Bucureşti în perioada de după intrarea trupelor sovietice în Bucureşti. Reuben Markham a consemnat în cartea "La Roumanie sous le joug soviétique", publicată în Editura Calmann-Levy în 1949, tot celace a văzut în Ţara de la Gurile Dunării, în această perioadă de timp. "Cu Maramureşul la Nord şi Banatul la Sud, Transilvania este un mozaic de naţionalităţi. Românii constituiesc grupul cel mai important, apoi vin Ungurii, Nemţii şi Evreii. Toate aceste minorităţi se detestă şi comuniştii au profitat de această stare de lucruri pentru a-şi mări puterea. Ei au reuşit să-şi slăbească în mod considerabil duşmanii, ridicându-i pe unii contra celorlalţi ("La Roumanie sous le joug soviétique", p. 121).

Dealtfel comuniştii români nu aveau numai interesul să-şi mărească puterea slăbindu-şi duşmanii făcându-i să se mănânce între ei, dar, pur şi simplu, executau ordinele Moscovei. Şi ordinele erau în strânsă legătură cu interesele lor. Interesele Moscovei erau de a pregăti ocuparea la momentul propice şi a Ungariei şi a României. Şi pentru aceasta era necesară o conlucrare totală şi între unii şi între ceilalţi. Şi atunci a început luna de miere între Unguri şi Români, sau mai bine zis între comuniştii unguri şi români. S'au scris cărţi, cu colaborare românească şi ungureasca, s'a căutat a se demonstra că nu a existat o asuprire ungurească în Transilvania ci una a grofilor unguri mai întâi şi a Habsburgilor după aceia, iar "proletarii" unguri şi români, nu numai că au suferit împreună, dar chiar au şi dus o luptă în comun în contra aceloraşi duşmani numiţi mai înainte. Erau lucruri noi pentru Românii transilvăneni, dar şi mai noi desigur pentru Unguri. Numai că duşmanii principali ai comunismului dela Bucureşti erau Românii şi nu Ungurii, Românii fiind mai numeroşi şi-ceasta e o realitate-în urma exterminării celorlalte forţe politice, în Transilvania era Iuliu Maniu. Deci cei ce trebuiau să fie ajutaţi de administraţie erau Ungurii şi... prigoniţi, Românii. Celace s'a şi întâmplat. "Cu o unanimitate remarcabilă, Românii din Transilvania" erau contra guvernului Groza şi a Rusiei Sovietice. Pentru această simplă raţiune, Ungurii erau fideli partizani ai guvernului Groza şi ai Rusiei" (Markham, p. 122). "Ajutorul aprig pe care Ungurii l-au dat guvernului de la Bucureşti, n'a făcut decât să accentueze şi mai mult caracterul străin al acestui guvern. La ora actuală, Ungurii şi în special cei din Transilvania sunt una din forţele pe care se sprijină comuniştii pentru a se menţine la putere" (op. cit., p. 122).

"Plimbându-se pe stradă, cineva nu-şi dă seama că Transilvania este populată în special de Români, nici că această regiune este însăşi simbolul luptei duse de Români pentru a se elibera de dominaţia maghiară. Dealungul străzilor apar foarte des *inscripţii antiromâneşti* (!!!) şi, "Jos Maniu!" se citeşte pretutindeni. Nu trebuie să se deducă de aici că locuitorii Clujului erau adversari înverşunaţi ai marelui şef politic român. Această opoziţie era numai *opera Ungurilor* care detestau teribil pe Maniu, ai cărui partizani nu puteau avea nici măcar un ziar pentru apărarea cauzei lor, şi nici dreptul de a se reuni într'un loc oarecare. Şi, paradoxal, *Ungurii aveau şi una şi alta*. Curentul antiromânesc era dirijat de către partidul comunist şi veritabilul responsabil de această stare de lucruri era Groza, care era urît de toţi Românii şi ridicat în slavă de Unguri" (op. cit., p. 124).

Iată deci, că după reocuparea Ardealului de Nord de către Români, cei obidiţi erau Românii şi cei cocoloşiţi, Ungurii. Repetăm, aceasta nu o spune un Dacoroman, ci un străin, un American.

Pe vremea aceia, guvernul român era condus în realitate de 4 agenţi ai Rusiei sovietice. Dar multă vreme situaţia a rămas în mod sensibil aceiaşi şi desigur aceiaşi e şi astăzi. In perioada zisă stalinistă a avut loc o câinoasa inchiziţie comunistă. Au existat Canalul Dunărea-Marea Neagră, înfiorătoarele închisori Piteşti, Gherla, Sighet, Aiud, etc. Inchisori în care au fost exterminaţi nu numai "capitaliştii" dar şi scriitorii, poeţii, artiştii. Aceştia nu puteau fi acuzaţi sub nici o formă că au fost benefeciarii exploatării omului prin om: erau doar anticomunişti. Dintre Românii care au trecut prin aceste locuri de tortură trupească şi sufletească au fost şi unii care au reuşit să scape, să ajungă în Occident şi să scrie cărti (Dr. Cârjă, Bacu). Nu a apărut până acuma nici un Ungur din Transilvania care să fi povestit trecerea prin locurile de tortură, Canalul, Piteştii sau Aiudul. Logica spune că deci, ei, *Ungurii, nu au trecut pe acolo*, că ei au fost de partea schingiuitorilor. Ar putea oare Ungurii să afirme, şi *să aducă un început de probă*, că pe la Aiud au trecut un număr egal de Unguri (păstrând proporţiile bineînţeles)?

Atunci ce însemnează aceste sgomotoase manifestaţii, articole plătite la gazete, conferinţe de presă, cu afirmaţii necontrolate şi ridicole? In ziarul madrilen "Alcazar" a apărut un articolaş în care se afirmă că în Transilvânia sunt 3.500.000 de Unguri!!!

S'au ridicat voci printre Românii din exil care să încerce a minimiza sgomotoasa activitate maghiară, afirmând, pe drept cuvânt că aceasta este opera Moscovei. Fără nici o îndoială aşa este. Dar ce facem? Ce facem noi Românii şi ce fac Ungurii care nu sunt la ordinele Moscovei?

Situaţia este nu numai confuză, ci periculoasă, teribil de periculoasă. Moscova îşi urmăreşte implacabil planul de a ocupa şi pe Unguri şi pe Români. Pentru ajungerea scopului împinge pe unii contra celorlalţi. Să nu se uite că în momentele de faţă Moscova e asemeni şarpelui boa care este pe punctul de a-şi termina operaţia de digerare şi de a se pregăti să atace o altă victimă. A cui e rândul? E aşa de greu de ghicit? Moscova speculează făloşenia proverbială ungurească, acel Nem, nem shoho. Exilaţii unguri, sunt conştienţi de jocul Moscovei? Sunt sinceri exilaţii unguri în relaţiile personale sau în asociaţiile, societăţile, comitetele şi comiţiile din care fac parte alături de Români? Mă îndoiesc. Afirmaţia că numărul Ungurilor din Transilvania atinge cifra de 3.500.000 apărută în "Alcazar", îşi avea originea într'o declaraţie făcută presei din Bruxelles de însăşi *exilaţii unguri*. Se apropie un moment extrem de periculos: moartea lui Tito. Nu va alege Moscova acest moment pentru a ataca?

PE MARGINEA CARTILOR

LUPTATORI ROMANI IN SPANIA

601 pagini, Editura politică Bucureşti, 1971. Tipărită sub îngrijirea unui colectiv, Mihai Burcă, Mihail Florescu, Valter Roman, etc.

E un volum de amintiri publicat de voluntarii comunişti români, în războiul din Spania. Partea pur militară e lipsită de importanţă. Cum era de aşteptat, în aceste amintiri, în faţa vitejilor republicani spanioli, recte comunişti, ajutaţi de brigăzile internaţionale, se găseau numai mauri, italieni şi... hitlerişti. După aceşti comunişti români, toţi spaniolii se găseau în rândurile republicane. In faţă... nici unul. Bineînţeles republicanii erau toţi eroi, "fasciştii" din faţă... nişte laşi care fugeau ca iepurii în faţa eroilor democraţi, progresişti, etc. Cum au învins totuşi aceşti fricoşi? Răspunsul e simplu: Trădarea puterilor democrate în care intră toţi fără alegere: Franţa, Anglia şi... Statele Unite. Fără nici o vină, din contră, e... Rusia sovietică.

Partea politică e mai interesantă. Stan Minea scrie: "La prima întâlnire cu secretarul celulei de partid, i-am spus că sunt gata să plec pentru a lupta în rândurile brigăzilor internaţionale" (p. 118)... "Intr'o după amiază am plecat cu o delegaţie de muncitori spre sediul ziarelor "Dimineaţa" şi "Adevărul" cu un protest iscălit de mii de ceferişti împotriva agresiunii Italiei fasciste şi Germaniei hitleriste"... "La redacţie l-am căutat pe *Alexandru Sahia*, aşa cum *ni se dăduse indicaţia*" (p. 118)... "Urmăream cu înfrigurare ştirile despre luptele din Spania. Citeam pe ascuns ziarul Scânteia şi alte publicaţii tipărite ilegal, de partid. Citeam şi publicaţiile *progresiste* legale, "*Cuvântul Liber*", "Reporter", şi altele" (p. 119)... O puternică impresie produceau asupra noastră articolele despre Spania scrise de înflăcăratul ziarist *revoluţionar* Alexandru Sahia" (p. 119). Deci Stan Minea, comunist, se ducea, trimis de secretarul de celulă, la sediul ziarelor "democrate", "Adevărul" şi "Dimineaţa", pentru a protesta împotriva agresiunii Italiei fasciste şi Germaniei hitleriste. Citea Scânteia şi *Cuvântul Liber*. Le găsea în concordanţă cu ideile lui *progresiste*, căci protestau în contra agresiunii fasciştilor dar nu spuneau nici o iotă despre brigăzile internaţionale, în care autorul se hotărise să între. Şi citea cu înfrigurare articolele înflăcăratului ziarist *revoluţionar* Sahia, care lucra la ziarele "democrate", "Adevărul" şi "Dimineaţa", la care secretarul de celulă îl trimisese. Ziarul "*Cuvântul Liber*" fusese creat de Mircea Grigorescu, recent decedat, şi caruia i-a dedicat un emoţionant necrolog în revista "Limite", un domn care semnează Horia Roman.

Părerile despre Alexandru Sahia, aproape coincid. Stan Minea îl numeşte *revoluţionar*, iar Horia Roman, *progresist*. Iată însă că ziarul "Luptătorul" care apărea în Spania pentru uzul voluntarilor, scrie: "După ce s'a aflat vestea morţii lui Alexandru Sahia, grupul român de artilerie "Gheorghiu Dej" a hotărît să comemoreze pe acest tovarăş tânăr căzut în luptă"... "Grupul român de artilerie "Gheorghiu Dej" a luat poziţia de drepţi lângă tunuri, a salutat "cu pumnul" şi a tras o salvă pentru Alexandru Sahia. S'a comandat:

—Pentru Alexandru Sahia, literat şi *comunist*, această salvă împotriva fascismului pe care l-a urît şi împotriva căruia a luptat" (p. 110). (Sahia a murit de boală la Viena şi nu pe front, n. n.) După cum se vede, Stan Minea e mai explicit decât Horia Roman şi spune lucrurilor pe nume.

"Cu mare interes citeam şi articolele despre lupta poporului spaniol, scrise de Geo Bogza, N. D. Cocea, Ion Călugăru, Ilie Cristea şi de alţi scriitori şi ziarişti *progresişti* (p. 119).

Mihai Florescu scrie despre alt *progresist*, numit Miron Radu Paraschivescu, cel care mai târziu conducea "occidentala" pagină a doua de la gazeta altui *progresist* numit Mircea Grigorescu ("Limite", 22, toamna anului 1976). Mihail Florescu reproduce o poezie a *progresistului* Miron Radu Paraschivescu, întitulată "Scrisoare de adio", din care reproducem şi noi un fragment:

"Salut cu pumnul strâns pe Largo Caballero,
Ascult cu inima pe buze discursul lui Dolores Ibarruri,
Şi-i iubesc pe toţi oamenii aceştia,
ai căror nume sună frumos
ca locurile unde trăiesc şi se luptă"
(p. 148).

Nui aşa că-i emoţionant Dle Ieruncă? Emoţionant şi *progresist* în acelaş timp.

"Printre cei mai activi tineri intelectuali care au participat la aceste acţiuni se găseau: Vasile Pogăceanu, *Bucur Şchiopu*, *Mihai Beniuc*, Vincze János, Mircea Bîji, Zoe Bugnariu, Ion Oancea, Gheorghe Adorian, Stefan Cleja, Petru Manu, Camil Suciu, Traian Dinculescu, Gheorghe Miclé, Eduard Mezincescu, Simion Pop, Ion Mâzgăreanu" (p. 156)...

Am copiat aceste nume pentru a-i face un serviciu lui Horia Roman. E posibil să fi uitat, din cauza anilor, pe vreunul de la *occidentala* pagină a doua şi-i întindem o mână de ajutor, pentru a nu-l omite când va mai scrie un articol în "Limite", cu ocazia parastasului lui Mircea Grigorescu.

Dintre oamenii politici, "democraţi" şi *progresişti* care au ajutat partidul comunist din România, sunt citaţi mulţi în această carte. Ne vom opri asupra celui mai faimos progresist şi natural "democrat", de moment ce după el oftează toţi Brutuşii exilului românesc.

"Tot pe frontul Guadalajarei, voluntarii români trimit o telegramă lui Nicolae Titulescu, care înlăturat din guvern şi din viaţa politică prin *uneltirile celor mai reacţionare cercuri*, se afla pe atunci la Cannes, bolnav şi desamăgit:

"Excelenţei Sale,

Domnului Nicolae Titulescu, fost preşedinte al Ligii Naţiunilor (prin rotaţie, n. n.) fost ministru de externe al României (din nefericire permanent, n. n.).

Excelenţă,

Divizionul de artilerie român din armata republicană spaniolă, care luptă pe sol străin pentru cauza justiţiei sociale, a libertăţii şi a păcii mondiale, Vă trimite Dv., marele om de stat, salutul şi expresiunea recunoştinţei sale sincere.

In spiritul păcii indivizibile şi al securităţii colective, *reprezentate cu atâta tărie şi autoritate de Dv.*, am venit noi, *fiii autentici ai poporului român*, în Spania Frontului popular, să apărăm cu arma în mână bunul nostru naţional şi viitorul poporului nostru.

Rezistenţa de fier a tinerei armate populare pe frontul Jaramei şi contra-atacul victorios din Guadalajara, la care am avut onoarea să participăm şi noi, au fost două victorii în favoarea securităţii noastre şi a independenţei naţionale româneşti.

Osteneala Dvs., şi sângele românesc vărsat pe ţărâna spaniolă pentru menţinerea păcii mondiale trebuie să devină chezăşia victoriei poporului român în lupta sa pentru libertate şi pace.

Comandant Valter *Roman*.

(De altfel în carte mai este citat un alt Roman, acesta... *comisar politic*. Cel puţin unul din ei e de religie mozaică, dacă nu chiar amândoi. De moment ce erau "fiii autentici ai poporului român"... n. n.)

"Marele om de stat le răspunde voluntarilor printr'o telegramă în care spune:

"Domnului Valter Roman, comandantul de artilerie al Brigăzii XI internaţionale.

"Sincere mulţumiri pentru atenţia dumneatale, plină de căldură.

Când Pacte nu sunt respectate şi oamenii de stat devin falimentari, îmi face o deosebită plăcere să pot felicita ostaşi români care, acţionând în spiritul echităţii şi dreptăţii, *reînvie, departe de patrie, virtuţile strămoşeşti*.

N. Titulescu"

Cu aceste citate sper că am emoţionat până la lacrimi pe toţi "democreţii" români şi, în special pe titulescieni.

N. S. G.

ECOURI

• In momentul când revista ete gata de tipărit, ne vine vestea cumplitei tragedii seismice abătută asupra Ţarii noastre.

O încercare în plus, pe lângă atâtea altele, la care a fost supus neamul românesc, în ultima jumătate de secol.

Ne plecam frunţile, în faţa trupurilor miilor de victime, sfârtecate de urgia naturii, şi trimitem o caldă îmbrăţişare românească tuturor sinistraţilor scăpaţi cu viaţă.

Vom reveni în numarul viitor.

• *Numarele 1, 2, 3 din revista noastra au fost trimise tuturor Românilor a căror adrese le cunoşteam. Incepând cu numărul viitor, revista va fi trimisă numai acelor compatrioţi care ne vor trimite costul abonamentului.*

Compatrioţii care ar dori să citească revista CARPAŢII, dar nu pot plăti abonamentul, ne pot scrie şi le-o vom trimite gratuit, păstrând toată discreţia, convinşi fiind că niciunul dintre cei găsiţi în această imposibilitate, nu va căuta să abuzeze, cu rea credinţă, de acest sacrificiu al nostru.

• *Publicaţia "Micro Magazin" din Statele Unite a reprodus articolul "Transilvania românească" şi a citat elogios articolul redactorului revistei, dl Traian Popescu.*

Nu avem nimic de obiectat, citata publicaţie respectând condiţiile arătate în nota noastră din numărul 2: a indicat sursa (copios) şi a respectat textul, inclusiv greşelile de tipar.

Avem totuşi o rectificare de făcut: părerile exprimate în cele două articole nu angajează pe nici un alt Român din Spania, ci numai pe semnatarii articolelor.

INSEMNARI PENTRU ISTORIA ADEVARATA*

de N. S. GOVORA

A murit în Țară Mircea Grigorescu, fost redactor al ziarului "Timpul" și director al ziarului "Ecoul". De tristă amintire amândouă aceste ziare. Nu m'ași fi mirat să întâlnesc articole entusiaste la adresa lui Mircea Grigorescu în presa reseristă. Și probabil s'au scris multe, deoarece Mircea Grigorescu a binemeritat... în țară. Dar surpriza mea a fost mare întânind un articol de laude la adresa decedatului, în revista "Limite" redactată de dl Virgil Ierunca. Autorul este un domn care semnează Horia Roman. Găsim în acest articol idei interesante pentru timpurile confuze în care trăim. Astfel, "Adevărul" și "Dimineața" erau gazete "democrate" la care scriau natural "democrații" Tudor Teodorescu-Braniște, Brunea Fox, Victor Brauner, Ilarie Voronca, *Ștefan Roll*, etc. Dar tot la aceste ziare a fost director și Mihail Sadoveanu, contra căruia dl Ierunca a scris îndreptățite rânduri de revoltă, era Mihai Sadoveanu care nu numai că a ajuns apoi Președinte al Adunării din București, dar Demostene Botez s'a însărcinat să demonstreze în Memoriile lui, că Sadoveanu era comunist deadreptul de vreme îndelungată și "democrația" îi servise de camuflaj, ca atâtor "democrați" din Țara de la Dunăre.

Și la aceste ziare "democrate" a venit și Mircea Grigorescu, tot pentru a face "democrație", se înțelege. "Sub calmul control al lui Emil Socor și Tudor Teodorescu-Braniște, Mircea Grigorescu a creat două mari reviste politice: "Stânga" și "Cuvântul Liber" ("Limite", 22). "Pe vremea aceia, pe vremea lui Geo Bogza, a lui Petre Pandrea și a lui Lucrețiu Pătrășcanu, cuvântul "tovarăș" se pronunța foarte rar, dar aducea cu el atâta căldură... (!!!) ("Limite"). Deci pe vremea aceia (a lui Geo Bogza), cuvântul "tovarăș" aducea multă, multă căldură. Nu ne spune dacă și acuma aduce sau nu căldură, și n'o face probabil pentru a nu intra în conflict cu redactorul care, în Ethos, ne spune că într'o zi, luând masa cu Ieronima și cu Eftimie Gherman, i s'a tăiat pofta de mâncare și a trebuit să renunțe la bunătate de sarmale, pentrucă Ieronima, adresându-i-se lui Eftimie Gherman, i-a spus "tovarășe"..." Dar, sub președenția simbolică a lui Grigore Gafencu (alt democrat) și sub cea directă a lui Mircea Grigorescu, apărea "Timpul"... "A continuat să ajute tinerele talente pe care le-a adunat în 1944 la o nouă inițiativă: ziarul "Ecoul"... "A fost o tribună liberă, de informație obiectivă, cu o pagină *a doua*, occidentală, pe care o făcea Miron Radu Paraschivescu, și cu o linie de calmă neutralitate"...

Acestea și altele, le scrie Horia Roman, în articolul din "Limite". După cum se vede, totul era democratic și occidental. Dar iată ce declară Domnul George Macovescu, la comemorarea lui Miron Radu Paraschivescu, la București, în seara de 14 Mai 1973: "Miron Paraschivescu apărea din când în când, ne întâlneam, îmi prezenta prietenii lui, continua activitatea pentru ca în anii '40, dacă nu mă înșel, să ne înttâlnim din nou în redacția ziarului "Timpul". Mircea Grigorescu, *prezent aici în sală* (se putea altfel?) era redactorul șef, el conducea de fapt ziarul. Poate nu greșesc dacă acum, târziu, am să mărturisesc că *el mi-a facilitat intrarea atât la "Timpul"* cât și mai târziu, în Decembrie '43, la "Ecoul". (Incuraja tinerele talente, după cum spune Horia Roman.) Mi-a facilitat-o prin *aprobarea activității* pe care unii dintre noi am dus-o la "Adevărul" și printre ei, în frunte chiar, l-a situat pe Miron Radu Paraschivescu. Eu cred că dacă ne-am uita în paginile ziarului "Timpul" din 1941, în pagină a doua, *faimoasa* pagină a doua și apoi în faimoasa pagină a doua a ziarul "Ecoul", spun faimoasă pentrucă a însemnat atunci ceva pentru mișcarea *antifascistă* din România, s'ar putea scrie o pagină de o deosebită frumusețe spirituală pentru intelectualii din România". Deci afirmațiile coincid. Horia Roman spune că Mircea Grigorescu ajuta talentele tinere și Domnul Macovescu spune că printre cei ajutați a fost și el, ajutat să intre în redacția "Timpului", prin aprobarea activității pe care unii "tineri" o duseseră la ziarele "democrate" Adevărul și Dimineața. In celace privește pagina a doua, Domnul Macovescu supralicitează, numind-o *faimoasă*. Horia Roman (nu ex tovarășul?), o numește numai *occidentală*. Horia Roman, nu dă nici o lămurire asupra acestei pagini, afară de calificativul occidentală, tovarășul Macovescu vine cu o completare, era... *antifascisttă*. **Dar vin alții să-l completeze.** Iată ce spune tovarășul *Ștefan Voicu*. "Tovarăși, este foarte greu să-și închipuie tineretul nostru de astăzi ce însemna pagina a doua a unei publicații dintre cele două războaie mondiale. Ea era pentru multe publicații o mândrie de activitate *progresistă*". Intervine tovarășul *Ștefan Roll*: "Da, era o tradiție a redacțiilor *progresiste*. Cele *reacționare* n'aveau pagina aceasta a doua... Și *Ștefan Voicu* încheie: "Intr'adevar, pagina a doua era specifică publicațiilor *progresiste*". Iar *George Macovescu* aduce câteva preciziuni: "Citiți cu atenție acea pagină a doua a ziarului "Timpul" și mai târziu din "Ecoul" și veți descoperi acolo că, prin diferite stratageme folosite de *Miron Paraschivescu*, au putut apărea opere valoroase, mă refer la poezii și scurte schițe. *Marin Preda* acolo și-a publicat primele schițe, în pagina a doua a ziarului "Timpul". Veți descoperi *printre rânduri sau combinații de litere, chiar lozinci antifasciste*".

Domnul *Macovescu* și-a pus în gând să strice efectul *emoționantului* necrolog, căci iată ce mai spune: *"Ecoul" a apărut prin dispozițiile partidului, și tot prin dispoziția partidului, o parte din gazetari treceau la "Ecoul" iar o parte rămâneau la "Timpul"... "Miron Paraschivescu* s'a oferit să treacă el acolo. *A primit aprobarea* (partidului, clar), și a făcut din pagina a doua, o pagină și mai bună" (și mai occidentală).

Relativ la Miron Radu Paraschivescu, discuțiile sunt și mai instructive.

Ștefan Voicu: ... pot să vă spun că Miron Paraschivescu avea o mare admirație pentru partid, considerând că e *o mare cinste a fi comunist*. El ridica misiunea de comunist la cea mai înaltă noțiune morală. Avea o puternică doză de romantism și *acest patos al comuniștilor era în ochii lui un romantism justificat*... Cu toate acestea, *Miron era foarte disciplinat, foarte ascultător față de cuvântul partidului*".

George Macovescu: "Dă-mi voie să te întrerup. In anul '36 el *a făcut parte din celula de partid a scriitorilor și ziariștilor*".

Ștefan Voicu: "... El a plecat la un moment dat la Cluj, în timpul dictaturii regale, fiind numit cenzor al guvernământului Ardealului".

Șerban Cioculescu: "Al rezidenței..."

Ștefan Voicu: "Al rezidenței... Tovarăși, mi se pare că ar trebui făcută odată o reconsiderare a acelei perioade de dictatură regală, cea mai complexa și cea mai contradictorie perioadă din istoria contemporană a României, pentrucă atunci erau și elemente din cele mai reacționare, în afară de legionari (?) în sistemul dictaturii regale, dar erau și elemente "democratice", *progresiste*, cu care partidul a lucrat. A fost o perioadă în care comuniștii au avut mari posibilități să-și desfășoare o activitate rodnică. *Miron Paraschivescu era* cenzor la Cluj... La un moment dat s'a primit o scrisoare din partea Comitetului regional din Cluj al partidului, că Miron Radu Paraschivescu taie din publicații diferite articole ale tovarășilor noștri de stânga. L-am chemat la București, s'a format o comisie care să discute cu el această problemă, din care făcea parte *Ilie Pintile, Matei Socor și eu...*"

George Macovescu: "Iar te întrerup. El a plecat la Cluj fără știrea voastră?"

Ștefan Voicu: "Am să spun acuma".

George Macovescu: "Hai să facem istoria așa cum a fost".

Ștefan Voicu: "Discuția a durat până dimineața. Ce a spus atunci Miron Radu Paraschivescu nu-mi amintesc, dar la sfârșitul discuției îndelungate, concluzia a fost în favoarea lui. A adus argumente foarte puternice în sprijinul celor spuse, afirmând răspicat că el *taie absolut tot ce publică oamenii de dreapta, orice manifestare huliganică, reacționară dar, zice, măi tovarăși, trebuie din când în când să tai și câte ceva din materialele celor care fac politica noastră, pentrucă altfel mă compromit, altfel pierd acest post care are importanță în momentul de față*".

Deci tovarășii de la București îl contrazic pe fostul tovarăș Horia Roman. După ei, Mircea Grigorescu era pus în fruntea zierului "Timpul" din ordinul partidului... creia apoi "Ecoul" tot din ordinul partidului, iar gazetarii treceau la "Timpul" sau rămâneau la "Ecoul", tot din ordinul partidului. Iar Miron Paraschivescu făcea parte din celula de partid a scriitorilor și ziariștilor și era chemat să dea socoteală de actele sale în fața unei comisii din care făceau parte Ștefan Voicu, Ilie Pintilie și... Socor. Mare democrat și acest Socor!!!

Horia Roman ne spune că a fost și el la "Timpul", o gazetă democrată, cu o pagină a doua occidentală, etc. Când s'a făcut "Ecoul" (din ordinul partidului), Horia Roma se găsea la Roma, deci partidul nu-l mai putea folosi la "Timpul", sau să-l treacă la "Ecoul". Dl Virgil Ierunca ne spune că pe el, partidul l-a repartizat la "Ecoul". "Tocmai el care era din grupul tinerilor evrei comuniști care s'au putut manifesta numai grație mie, lui Ion Caraion și Miron Paraschivescu în pagina a doua (occidentală, faimoasă...) a ziarului "Ecoul" în plin regim Antonescu. Intr'adevăr acolo au putut apărea — *și numai cu complicitatea noastră* — și Vladimir Colin și soția lui Nina Cassian și Valentin Silvestru și Radu Bogdan și atâția alții". (Desigur nu toți erau evrei, dar sigur toți erau comuniști.) "Acum toți au devenit importanți și inchizitori. Au certitudine și putere. Au mai ales nerușinare. Au totul... Republica e bogată" (Ethos, 1, p. 189).

Lucrurile acestea se petreceau în 1944. Adică atunci când soldații și ofițerii noștri mureau în lupta contra Antecristului. Mircea Grigorescu conducea două ziare, urmând directivele partidului comunist, repartizând pe gazetarii lui comuniști la o gazetă sau alta, conform ordinelor partidului. Și cu complicitatea Dlui Virgil Ierunca mai veneau și alții, "din grupul evreilor comuniști, unii dintre ei fiind astăzi "importanți și inchizitori". E drept că generalul Anders și-a publicat memoriile numai în 1948, deci acești domni nu cunoșteu toate ororile comise de sovietici în nefericita Polonie. Dar fără aceste memorii, domnii noștri auziseră de Katyn, dar *nu voiau să creadă*. Dumnezeu știe dacă și astăzi cred, oricum eu le recomand să mai lase puțin filozofia și miturile și să citească aceste memorii, care sunt extrem de instructive, în special pentru foștii tovarăși. Dar în afară de Katyn pe care nu voiau să-l creadă, știau de exemplu că Poloniei, în încleștarea cu oștile germane, Sovieticii i-au înfipt, în mod laș pumnalul pe la spate. Și, mai grav, știau că în 1940 Sovieticii ne răpiseră Basarabia, BASARABIA NOASTRA. Și Basarabia era a noastră, nu era teritoriu polonez, nu era un teritoriu străin. Și Mircea Grigorescu și Cia, progresiști, desigur, duceau o luptă insidioasă pentru a săpa moralul soldatului român, pentru a-i smulge arma din mână — celace din nefericire, până la capăt au reușit — pentruca Sovieticii să-i aducă libertatea și fericirea.

In "Descrierea Moldovei" a lui Dimitrie Cantemir, se poate citi: "Se mai află în Moldova, și la hotarul dinspre Pocuția, o pasăre căreia locuitorii țării îi zic ierunca, iar leșii *glușca*, adică surda; seamănă cu un cocoș sălbatic, este însă mai mică, și proastă și surdă din firea ei. Dacă un vânător găsește o sută într'un singur copac, poate să le împuște pe toate rând pe rând, iar celelalte se uită cum se prăbușesc una după alta".

Nu vreau să fac aici, nici o aluzie la pseudonimul dlui Virgil Ierunca, pentrucă dl Ierunca nu e nici prost și nici surd. E deștept, aude foarte bine și, în plus, e foarte simpatic. Și nici la prostia și surzenia ieruncii. La ceva mai grav. Pentrucă ierunca, spune Cantemir, privește cum alături îi cade o "tovarășă", și nu se mișcă. Nu aude, dar vede: vede cum îi cad tovarășele una după alta și ea rămâne în așteptare. Nu e vorba de surzenie și de prostie ci de lipsa instinctului de conservare. Din caulipsei instinctului de conservare, ierunca a dispărut, s'a stins. La fel, popoarele cărora le lipsește instinctul de conservare sunt destinate pieirii. Din fericire țăranul român are un instinct de conservare sănătos, robust. Acest instinct de conservare l-a făcut să îngenuncheze în ziua de 22 Iunie 1941 pe străzi, pe drumuri, pe câmp. Intuia pericolul. Și tot instinctul de conservare al țăranului român l-a făcut să pună mâna pe pușcă și să lupte până la Astrahan și Nalcic, semănând drumul cu cruci, și tot în instincttul lui de conservare e nădejdea Neamului de la Gurile Dunării. Intelectualul progresiștii care au făcut o pagină a doua "occidentală" sau "faimoasă", la "Timpul" și la "Ecoul" sunt ieruncile destinate pieirii, stingerii.

Nu vreau cu aceasta să îngreuiez "la deuxieme naissance" a dlui Virgil Ierunca. Găsesc însă o mare eroare publicarea în "limite" a necrologului lui Horia Roman.

---

* Din întâmplare mi-a căzut în mâini revista "Rotonde 13" ce apare la București. Datele culese din ea, coroborate cu altele ce le aveam încă din Țară, și altele culese din "Ethos" și "Limite", constituiesc date interesante pentru Istoria de mâine. Pentru Istoria adevărat bineînțeles.

Note Cu Lexic Potolit

• In Ethos p. 368, la capitolul "Antologia Rușinii", citim: Tănase Uscatiu. George Urcatescu. "Eu cred că problema miturilor ocupă un loc aparte în complexul unei culturi. Din punct de vedere al metodei de definiție a unei culturi, miturile altceva nu sunt mijlocul de a detecta unele semnificații ale culturii în cauza, dar nu definiția culturii în ansamblul ei. La noi, tema miturilor a fost oarecum exagerată în primul rând din teama că din afară cultura noastră nu era socotită a cultură majoră și, în al doilea rând, datorită faptului că nu se ajunsese la o adevărată înțelegere a esențelor poetice românești și, însfârșit, datorită morfologiei culturii românești care a dominat multă vreme spiritele și a întârziat fixarea lucidă și clară a elementeler menite să integreze o ontologie a culturii românești".

("România Literară", 24 Mai 1973.)

Nu înțeleg de ce se supără dl Ierunca? Cu frazele umflate și lipsa de fond din citatul Ethosului, nu rezultă deloc că exilul românesc ar fi pierdut o valoare care a dezertat. Din contra, dl Ierunca trebuie să fie mulțumit. Cât despre cei care l'au odoptat, să le fie de bine.

Dar cine e vinovatul? Tănase Uscatiu cultural dă din coate de 20 de ani pentru a-și face un nume, *cu orice preț*. La început când încă nu avea un picior în America și unul în Europa, alerga la colaborarea oricui, numai șa fie un nume sonor. Astfel, în "Destin", 8-9, a făcut apel și la colaborarea unui ungur numit Francisc de Marossy. Și iată ce scrie acest Marossy: "Considerând apoi legăturile spirituale, religioase sau cele cristalizate în cadrul unui trecut istoric până la un anumit punct comun, sau afinitățile culturale, care, toate, pot fi elemente determinante într'un eventual proces de asociere, atunci fără îndoială ni se prezintă drept un posibil grup regional națiunile danubiene, *altădată asimilate complexului Monarhiei Habsburgice*, apoi națiunile balcanice, pe vremuri încadrate Imperiului Otoman și, însfârșit, un grup septentrional, acela al Slavilor catolici, expuși mereu variațiilor momentelor de expansiune ale Istoriei Rusiei sau Germaniei".

In articolul său, dl de Marossy preconizează formarea unor federații de State. O asemenea federație trebuie să fie formată de națiunile *altădată asimilate complexului Monarhiei Habsburgice*. Această grupare s'ar fi numit de "Centru și în ea ar fi intrat Austrieci, *Unguri*, Slovaci, Croați, Sloveni". Bine, dar Românii, unde sunt? Adica Ardealul. Păi dl Marossy *consideră Ardealul pur și simplu unguresc*. Ar putea cineva spune că chestiunea nu e clară. Dar acest domn de Marossy, o clarifică ceva mai departe. "Cazul României este aparte. Afinități rasiale ale unei națiuni care nu este slavă, amestecate cu afinitățile religioase ortodoxe, fac din România o punte în care *se întâlnesc pe linia Carpaților*, moștenirea culturală a Europei Centrale, cu moștenirea lăsată de stăpânirea Constantinopopului bizantin și turc. Poporul român are deci posibilitatea de a alege, bineînțeles în mod liber și fără presiune din afară, din partea nimănui, direcția și modul de orientare, fie înspre gruparea danubiană, fie înspre formațiile slave" (Destin, p. 143-144). Poate fi ceva mai clar? *Linia de demarcație a formează Carpații*.

N'am auzit că unul dintre Românii care au colaborat în acel număr ar fi protestat. Dacă citesc numai filozofie și Istoria o lasă pe seama Ungurilor! Ei bine, într'o revistă românească (?), un ungur, șmecherește, spunea că Ardealul e unguresc. Iar Tănase Uscatiu îi vindea cu ușurința cu care "cobilițarii" vând un kilogram de struguri sau de prune. Dar "cobilițarul" își ajunsese scopul. In "marea" lui revistă colabora un grof ungur, ministru plenipotențiar, celace-i ușura ascensiunea. Spe Arhiducele Otto.

Și zisa revistă a fost transformată într'o trambulină personală: reclamă americană. Luăm la întâmplare un număr, 24 - 25. La capitolul recenzii, J. Popper (???), recenzează cartea lui Tănase Uscatiu intitulată "Supervivencia de la literatura y

REDACTIONALE

IUBITI CITITORI

După cum puteţi constata prin apariţia numărului 3 al revistei, căutăm să împlinim cu prisosinţă angajamentul luat şi scopul impus.

Pentru a ne uşura şi mai mult această sarcină, vă rugăm stăruitor să începeţi a trimite costul abonamentului şi de a insista în efortul de a spori în cercul prietenilor Dvs, numărul cititorilor şi al sprijinitorilor.

Cu cât vom fi mai mulţi, cu atâta revista va reuşi să se prezinte în cât mai bune condiţii grafice, aşa cum trebuie să fie acest sol al gândului şi acţiunilor româneşti ale exilului.

Mulţumindu-vă anticipat, vă rugăm a primi salutările noastre.

CARPAŢII

ERRATA

In Numărul 1:

— In pag. 5, coloana 1-a, rândul 23 de sus, a se citi 1469.

In Numărul 2:

— Pag. 15, coloana 2-a, rândul 5 de jos, a se citi: şi-au schingiuit fraţii.

— Pag. 15, în coloana 2-a, rândul 6 de jos, a se citi: şi-au mânjit.

— Pag. 26, în josul celei de a doua fotografii, a se citi: Manöver der Patriotischen Garden in Rumänien. Eine Frauen-Einheit übt sich im Schiessen.

— Pag 27, în josul fotografiei, a se citi: Kadetten der Rumänischen Volksarmee in ihrer Parade Uniform 1973.

— Pag. 35, coloana 1-a, în subtitlu, a se citi: Sturdza.

— Pag 35, coloana 2-a, rândul 3 de sus, a se citi: Nicolae Penescu.

NOTE CU LEXIC POTOLIT

del arte" (2 pagini). Dl N. Caranica recenzează cartea (a lui Tanase), "Aporias del estructuralismo", 6 pagini şi jumătate. Dar... cunoaşte dl Caranica limba spaniolă atât de bine pentru a recenza o carte scrisă în limba spaniolă? Sau a scris-o Uscatiu şi a semnat-o Caranica? Oricum ar fi, Uscatiu îi întoarce politeţa şi recenzează cartea lui Caranica, intitulată "Mouvement irreversible" (3 pagini). Cum se vede, *do ut des*. Şi tot în acest număr, dl Radu Enescu îi recenzează lui Tănase Uscatiu cartea "Conversaciones actuales" (4 pagini). In afară de dl Caranica (?) care menţionează numărul de pagini ale lucrării recenzate (?), ceilalţi lasă acest punct în suspensie, spre disperarea cititorului care nu are de unde şti dacă recenzia nu are mai multe pagini decât "opera" recenzată. Şi n'am terminat. In acelaş număr, sub titlul "Dialog Destin", se dă o discuţie care a avut loc între dnii Cismărescu şi Octavian Vuia, asupra numărului 21-23 al zisei revista, la Radio Europa Liberă (12 pagini). Mă întreb ce le spune auditorilor săi Europa Liberă, când aceştia au văzut mutra rotofee şi bine hrănită a lui Uscatiu, în paginile revistei "România Literară" de la Bucureşti?

Şi tot...n'am terminat. Şi cum de data aceasta a vorba numai de trei rânduri, le vom reproduce în întregime: "Directorul revistei noastre, a fost numit titular al catedrei de Teoria Culturii şi Estetica generală a Universităţii din Madrid, *prin contract*, începând din 1971".

Dar să ţinem cumpăna dreaptă. Trebuie să recunosc că dl Ieruncă a participat cel mai puţin la umflarea gogoaşei de la Madrid. Probabil pentrucă şi el e oltean. A mirosit "cobiliţa". Şi şi-a manifestat şi reticenţe. Citez: "Tănase Uscatiu îmi scrie că ţine neapărat să colaboreze la numărul din "Caiete de Dor" închinat lui Dan Botta, însă nu posedă nici un vers din el (*Cu atât mai bine*)". (Ethos, 2, 223). Un motiv în plus ca dl Ierunca să-mi fie simpatic.

N. S. G.

EDITURA CARPATII ANUNTA

Au apărut:

ISTORIA ROMANILOR DIN DACIA TRAIANA, de A. D. Xenopol, vol I, II şi IV ...	15 $ USA
Vol. III, legat ...	20 $ USA
ISTORIA LITERATURII ROMANE, de D. Murăraşu, vol II ...	4 $ USA
Vol. I, legat ...	15 $ USA
NAŢIONALISMUL LUI EMINESCU, de D. Murăraşu ...	8 $ USA
POVEŞTI, de Ion Creangă, legat şi bogat ilustrat ...	20 $ USA
DACIA, de Vasile Pârvan ...	3 $ USA
PRECURSORI, de Octavian Goga ...	3 $ USA
ISTORIA PARTIDELOR, NAŢIONAL, ŢARANESC ŞI NAŢIONAL-ŢARANESC, de Pamfil Seicaru, vol I, II ...	12 $ USA
ISTORIA POLITICA ŞI MILITARA A RAZBOIULUI ROMANIEI CONTRA RUSIEI SOVIETICE, de General Platon Chirnoagă ...	8 $ USA
KARL MARX: INSEMNARI DESPRE ROMANI. Texte inedite cu comentariu de Pamfil Şeicaru ...	8 $ USA
ŞTEFAN CEL MARE, VOIEVOD AL MOLDOVEI, de prof. Alexandru Boldur ...	8 $ USA
ISTORIA DACIEI ŞI CONTINUITATEA DACOROMANA, de General Platon Chirnoagă ...	8 $ USA
LE NID, UNITE DE BASE DU MOUVEMENT LEGIONNAIRE, de Faust Bradescu ...	5 $ USA
POVESTI FARA ŢARA, nuvele, de Faust Bradescu, N. Novac şi N. S. Govora ...	5 $ USA
UNIREA NATIONALA IN COMPLEXUL POLITIC EUROPEAN, de Pamfil Şeicaru ...	3 $ USA
DICŢIONAR ROMAN-SPANIOL, de Prof. Ion Protopopescu, rustică	4 $ USA
Legat pânză ...	5 $ USA
CORNELIU ZELEA CODREANU, DOUĂZECI DE ANI DE LA MOARTE, de Gr. Manoilescu, T. Popescu, etc ...	3 $ USA
MOTA SI MARIN, DOUAZECI SI CINCI DE ANI DE LA MOARTE, de Prat y Soutzo, Marqués de Nantouillet, Blas Piñar, Gr. Manoilescu ...	5 $ USA

CARPATII

REVISTA CULTURALA SI DE ACTIUNE ROMANEASCA IN EXIL APARE ODATA LA DOUA LUNI SUB INGRIJIREA UNUI COMITET DE REDACTIE

★

Redacţia şi Adminisraţia:
Calle Conde de Peñalver, 82, 4.°
Teléf. 402 11 01 - MADRID-6

Correspondenta:
Apartado 9.283 - MADRID (España)

★

Abonamente:

Anual ...	20 $ USA
De susţinere ...	40 $ USA
Expedierea Avion plus	5 $ USA